Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

MŪSŲ PASTOGĖ

Eina nuo 1949 | Australian Lithuanian Weekly | Post Print Approved PP 255003/01774 | Kaina – Price $1.50 | 2003.08.08 | Nr. 31 (2847)

ALB delegatai – PLB XI Seime

Nuotraukoje – iš kairės: Daina Šliterytė, Girius Antanaitis, Lolita Kalėda, Henrikas Antanaitis, Birutė Prašmutaitė, dr. Kazys Zdanius ir Petras Bielskis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės XI Seime Vilniuje, 2003 liepos 7-11 d.d.
Platesnį reportažą apie PLB XI Seimo darbą ir nutarimus skaitytojams pateiksime kitame *MP* numeryje.

Vytautas Doniela – Lietuvos įvykių apžvalga

Populiariausias – V.Adamkus

ELTA. Populiariausių visuomenės veikėjų viršūnėje tebėra buvęs LR Prezidentas Valdas Adamkus. Besiilsintį ir politikoje nedalyvaujantį buvusį Lietuvos vadovą žmonės vertina palankiausiai, parodė liepos 3-6 dienomis atlikta "Vilmorus" apklausa.

Valdą Adamkų palankiai vertina 72.5% apklaustųjų. Kiek mažiau žmonių palankumo pelnė kiti aktyvūs politikos veikėjai. Antroje vietoje esantį dabartinį Lietuvos Prezidentą Rolandą Paksą palankiai vertina 60.3% apklaustų žmonių, kai prieš mėnesį jam palankiai buvo nusiteikę 63.9% respondentų. Panašų procentą palankių balsų per mėnesį prarado ir trečiasis populiariausių veikėjų sąraše esantis Seimo Pirmininko pavaduotojas socialdemokratas Česlovas Juršėnas. Jį palankiai vertina 50.5% apklaustųjų, o prieš mėnesį tokių buvo 53.9%.

Smuktelėjo Premjero Algirdo Brazausko autoritetas. Septintąjį sąraše pagal populiarumą esantį Premjerą palankiai vertina 43.9%, o nepalankiai – 36.9% apklaustų žmonių.

Partijose pirmi socialdemokratai

ELTA. Valdančioji Lietuvos socialdemokratų partija (LSPD) partijų rikiuotėje ir toliau tebepirmauja, nors jos reitingas šiek tiek mažesnis nei praėjusį mėnesį. Jei netrukus vyktų rinkimai į Seimą, už šią partiją balsuotų 15.5% apklaustųjų (birželio mėnesį – 16.9%), parodė liepos 3-6 dienomis "Vilmorus" atlikta reprezentacinė apklausa.

Paskui socialdemokratus beveik koja į koją žengia trys partijos: Liberalų ir centro sąjunga, konservatoriai ir liberalai demokratai. Už šias partijas, jei netrukus vyktų rinkimai į Seimą, savo balsus atiduotų atitinkamai 8.8%, 8.4% ir 8.2% apklaustųjų. Šių partijų reitingas nuo praėjusį mėnesį vykusios apklausos irgi smuktelėjo.

Net 39.2% apklaustųjų – gerokai daugiau nei prieš mėnesį (33.4%) – atsakė esantys neapsisprendę, už kurią partiją balsuotų rinkimuose į Seimą, arba iš viso nebalsuotų.

Beje, žmonių pasitikėjimas Seimu ir partijomis irgi smunka. Seimu pasitiki 12.9%, o nepasitiki 58.1% žmonių. Lietuvos partijomis pasitiki tik 6%, o nepasitiki net 71.9% respondentų.

Prezidentui R.Paksui rūpi sklypų skandalas

Vilnius, liepos 29 d. (ELTA). Plačiai paplitus skandalo garsams Prezidentas Rolandas Paksas ir patsai imasi neteisėtų žemės dalybų klausimo. Specialiųjų tyrimų tarnybos duomenimis, valstybės tarnautojai ir jų šeimų nariai žemės sklypus ypač aktyviai dalijosi 2000-2002 metais. Tada juos įsigijo daugiau kaip 700 valstybės tarnautojų. Šiais metais žemės sklypus įsigijo apie 80 pareigūnų.

Į tyrimo akiratį yra patekusios Žemės ūkio bei Aplinkos ministerijos su visomis joms pavaldžiomis įstaigomis ir apskričių viršininkų administracijų darbuotojai.

Daug žemės, negrąžinant jos teisėtiems paveldėtojams, valdininkai įgijo sumaniai pasinaudodami teisinėmis spragomis ir tarnybine padėtimi.

Nepatenkintas rezultatais

Simono Wiesenthalio centro vadovas Efraim Zuroff pareiškė, kad Lietuvoje padaryta nedidelė pažanga keliose holokausto vykdytojų bylose.

„Neigiama yra tai, kad per pastaruosius metus nebuvo pateikta nė vieno kaltinimo. Iki šios dienos nepriklausomoje Lietuvoje nė vienas lietuvis nacių karo nusikaltėlis nė vienos dienos nesėdėjo kalėjime, nebuvo nė vieno proceso, kuriame kaltinamasis išbuvo ilgiau negu 10 minučių“, – teigė E.Zuroff.

Prieš metus E.Zuroff Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje paskelbė akciją „Operacija: paskutinis šansas“, siūlydamas 10 000 JAV dolerių premiją už informaciją, padėsiančią patraukti teisman nacių karo nusikaltėlius. Iki šiol Lietuvoje dar nieko neišmokėta.

Pagal sėkmę, Wiesenthalio centras valstybėms yra sukūręs kategorijų skalę nuo A iki F. Prie A kategorijos – labai sėkmingų tyrimų ir persekiojimo programų – priskirtos tik JAV, prie B – tebevykstančios persekiojimo programos, pasiekusios praktinę sėkmę, – Vokietija. C kategorijoje, be Lietuvos, yra Kanada, Kosta Rika, Olandija, Italija, Latvija, Lenkija.

D šalių kategorijoje – nepakankamos arba nesėkmingos pastangos – Argentina, Australija, Austrija, Kroatija, Danija, Estija, Suomija, Prancūzija, Didžioji Britanija, Vengrija, Rumunija, Slovakija, Ispanija.

F kategorijoje – visiškų nesėkmių – Kolumbija, Norvegija, Švedija ir Sirija.

Palangoje – retas paradas

Liepos 26 d. Palangoje buvo surengtas tradicinis Lietuvos automobilių klubo „Rolls-Royce“ automobilių paradas.

Prieš 4 metus į klubą susibūrę prabangių ir retų automobilių savininkai į Palangą atvažiuoja savo naujomis mašinomis ir varžybų takuose išbando jų technines galimybes.

Šį kartą „Rolls-Royce“ klubas pristatė Lietuvoje dar nematytą automobilį „Morgan Aero 8“, kuris priklauso vilniečiui verslininkui Romualdui Bakučiui.

„Morgan Aero 8“ 100 kilometrų per valandą greitį pasiekia per 4.8 sekundės. Maksimalus automobilio greitis – 300 km per valandą.

Lenktynių žiūrovai išvydo ir brangiausią Lietuvoje verslininko Stasio Brundzos automobilį „Maybach 57“. „Rolls-Royce“ klubo rinkimuose ši beveik 1,200,000 litų kainavusi mašina buvo pripažinta prabangiausia.

Pirmą kartą „Rolls-Royce“ klubo parade dalyvavo Lietuvos pramonininkų konfederacijos prezidento Bronislovo Lubio žmona Lidija Lubienė. Ji vairavo šįmet pagamintą „Mercedes-Benz SL500“. (Australijoje šis modelis kainuoja $260 000)

Lietuvoje – daug bedarbių

ELTA. Lietuva bedarbių skaičiumi birželio pradžioje kaimyninę Latviją aplenkė

Nukelta į 2 psl.

Lietuvius Irake aprūpins JAV

Vilnius, liepos 29 d. (ELTA). Lietuva kartu su Latvija ir Estija yra įtrauktos į 30 valstybių, padėsiančių atstatyti Iraką, sąrašą. Liepos 28 d. JAV paskelbtame pranešime teigiama, kad šios valstybės sutiko prisidėti prie Irake vykstančių karinių ar tvarkos palaikymo operacijų.

Pasak JAV Valstybės Departamento atstovo Richard Boucher, kai kurios iš šių valstybių nėra pajėgios pačios finansuoti savo dalyvavimą Irako operacijoje, todėl derasi su JAV dėl atitinkamos paramos.

"Iki rugpjūčio vidurio planuojama į Iraką išsiųsti dar iki 50 lietuvių karių Lenkijos brigados sudėtyje. Šie kariai tarnaus Lenkijos kontroliuojamame sektoriuje tarp Basros ir Bagdado", - Eltai teigė krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius. Jis taip pat pabrėžė, kad šiais metais neplanuojama į Iraką siųsti daugiau karių.

Neseniai Lietuvoje viešėjęs JAV gynybos sekretoriaus pavaduotojas Dov S. Zakheim teigė, kad JAV supranta Lietuvos finansinę naštą tarptautinėse misijose ir yra pasiruošusi ja pasidalinti. JAV padengs Lietuvos karių išlaidas, susijusias su žmonių ir karinės įrangos transportavimu į veiksmų vietas Irake bei išlaikymu ir aprūpinimu misijos metu. Lietuvos kariai bus aprūpinami vandeniu, maitinami, teikiamos buitinės, medicinos paslaugos. Bet lietuvių karių algas apmokės Lietuva.

Pagal liepos 21 d. Varšuvoje pasirašytą specialią JAV ir Lenkijos sutartį dėl karių finansavimo Lenkijos sektoriuje Irake, Lietuvos karių būrys, kartu su visais Lenkijos divizijoje tarnaujančiais kariais iš 15 šalių bus aprūpintas bei apginkluotas taip pat kaip ir amerikiečiai.

Kas drauge su Lietuva?

Pagal JAV oficialų pranešimą, Irako veiksmuose JAV-ijoms sutiko kariškai ir kitaip padėti 30 valstybių. Šiame sąraše atsispindi dabarties nesutarimai pasaulinėje plotmėje. Kol kas JAV sąraše nėra tokių didžiųjų valstybių kaip Prancūzija, Vokietija, Kanada, Kinija, Rusija, Indija. Taip pat nėra nei vienos arabų ir Pietų Amerikos valstybių, nei daugumos Azijos kraštų. Iš Europos valstybių pastebimai matosi buvusieji "socialistiniai" kraštai, įskaitant ir vadinamąjį "Vilniaus dešimtuką".

Prisijungusios 30 valstybių yra: Albanija, Azerbaidžanas, Bulgarija, Čekija, Danija, Didžioji Britanija, Dominikos Respublika, Estija, Filipinai, Gruzija, Honduras, Ispanija, Italija, Japonija, Kazachstanas, Latvija, Lenkija, Lietuva, Makedonija, Mongolija, Nikaragva, Norvegija, Olandija, Pietų Korėja, Portugalija, Rumunija, Salvadoras, Slovakija, Ukraina ir Vengrija.

JAV siekia užsitikrinti kuo didesnę tarptautinę paramą Irake esančioms savo ginkluotosioms pajėgoms, prieš kurias beveik kasdien vyksta puldinėjimai. Viena savaitė karinės operacijos Irake amerikiečiams kainuoja apie milijardą dolerių.

Šiuo metu uoliu JAV sąjungininku Irako veiksmuose yra Lenkija. Jos karininkai vadovaus vadinamai lenkų divizijai, kurios sudėtis bus tarptautinė. Joje (tarp kitų) bus ukrainiečių brigada su 1 640 karių, taip pat ir minėtas apie 50 lietuvių karių būrys. Pagal tarptautinę spaudą, pamažu amerikiečiai bandys savo karius pakeisti įvairių tautų daliniais, apmokant jų išlaikymą ir apginklavimą. ❑

Vytautas Patašius

Trumpai iš visur

♦ Liepos 27 d. Toluca Lake, Kalifornijoje, mirė amerikiečių radijo, kino ir televizijos komedijinis aktorius Bob Hope, vos aštuonioms savaitėms praėjus po jo 100-jo gimtadienio.

♦ Liepos 30 d. Puebla mieste, Meksikoje, buvo sumontuotas paskutinis pasaulyje pagamintas originalios "vabaliuko" formos Volkswagen automobilis. Jis bus nusiųstas į muziejų Wolfsburg'e, Vokietijoje.

♦ Liepos 31 dieną į Jordaną su savo vaikais atvyko dvi Saddam Hussein dukterys, 36 metų amžiaus Raghad ir dviem metais jaunesnė Rana. Joms suteiktas politinis prieglobstis. Abi yra našlės, jų vyrai buvo prieš eilę metų nužudyti Saddam Hussein įsakymu už valstybės išdavimą. Raghad vyras, generolas leitenantas Hussein Kamel, dešimtį metų vadovavo Irako cheminių, biologinių ir raketinių ginklų gamybai.

♦ Irake, Taqqadum aerodrome, į vakarus nuo Bagdado, amerikiečiai užtiko nemažą skaičių paslėptų Mig-25 ir Su-25 tipo karo lėktuvų. Dalis jų buvo užkasti žemėje.

♦ Rugpjūčio 1 d. žiniasklaida pranešė, kad pačiame turistų sezono įkarštyje Maskvoje uždarytas priėjimas prie Raudonosios aikštės. Užrašai ant barikadų skelbia, kad aikštė uždaryta iki rugsėjo mėnesio. Spėliojama, kad tai priemonė apsaugoti Kremliaus rūmus nuo galimų čečėnų sukilėlių susisprogdinimų.

♦ Rugpjūčio 1 d. australų vadovaujamos karinės ir policinės pajėgos Solomonų salose susitarė su svarbios čiabuvių karinės grupuotės lyderiu Andrew Te'e. Ši grupuotė atiduos visus savo nelegaliai laikomus ginklus iki rugpjūčio 6 d. australams sunaikinimui. Andrew Te'e taip pat sutiko, kad jo iki šiol kontroliuotoje srityje vienoje iš Guadalcanal salos sričių būtų įsteigta didžiulė australų policijos stotis.

♦ JAV išreiškė susirūpinimą, kad Kinija kaupia raketas, nukreiptas prieš Taivaną. Šiuo metu Kinijos pasienyje yra 450 raketų koncentracija, gi kiekvienais metais Kinija yra užsibrėžusi pagaminti dar po 75 raketas. JAV įspėjo Kiniją, kad ji parduos Taivanui ginklus, kurie leis taivaniečiams apsiginti nuo staigaus puolimo. Rugpjūčio 1 d. pareiškimu Kinija pasmerkė JAV pranešimą apie kiniečių raketas. Esą tai tik pretekstas parduoti naujausio tipo ginklus Taivanui.

♦ Rugpjūčio 2 d. Mozdok mieste šiaurės Osetijoje, Čečėnijos kaimynystėje, sunkvežimis prasilaužė pro vartus į rusų karinės ligoninės kiemą ir sustojo prie ligoninės. Sprogęs sunkvežimis visiškai sugriovė ligoninės pastatą. Žuvo bent 50 kariškių, 64 sužeisti, nežinomas skaičius užgriauti. Rusijos karinė vadovybė atleido iš pareigų vietinius kariškius, atsakingus už ligoninės saugumą.

♦ Liberijoje tebesitęsia kovos tarp vyriausybės pajėgų ir sukilėlių, vis dar kenčia sostinės Monrovijos gyventojai. Rugpjūčio 3 dieną JAV ypatingas pasiuntinys Liberijai savo kalboje smarkiai užsipuolė Liberijos prezidentą Charles Taylor, reikalaudamas jo pasitraukimo į užsienį. Grąsinama, kad tuoj iš pareigų nepasitraukęs prezidentas nebegalės pasinaudoti jam Nigerijos pasiūlytu diplomatiniu prieglobsčiu, o bus suimtas ir atiduotas Jungtinių Tautų teismui kaip žudikas ir karo nusikaltėlis. ❑

Lietuvos įvykių apžvalga

Atkelta iš 1 psl.

1.8 karto, o Estiją – net 3.6 karto.

Darbo biržų duomenimis, gegužės pabaigoje įregistruotų bedarbių Lietuvoje buvo 162 900, Latvijoje – 91 600, Estijoje – 45 300. Pašalpas gaunančių bedarbių minimu laikotarpiu daugiausia buvo Latvijoje – 40 700, Estijoje jos mokėtos 20 100 žmonių, o Lietuvoje – 18 500 bedarbių. Gegužės mėnesio pabaigoje Lietuvoje nedarbo lygis buvo 10% – 1.1% mažesnis nei prieš metus, Latvijoje nedarbo lygis buvo sumažėjęs 0.3% iki 9%, o Estijoje – 0.5% iki 5.5%.

Mažėja gyventojų

Besitęsiančią Lietuvos gyventojų mažėjimo tendencija tęsiasi – per penkis šių metų mėnesius Lietuvos gyventojų skaičius sumažėjo dar 6 900. Išankstiniais duomenimis, birželio pradžioje Lietuvoje gyveno 3.455 mln. žmonių.

Sausio - gegužės mėnesiais gimė 12 500 kūdikių, arba 176 mažiau nei per tą patį praėjusių metų laikotarpį.

Mirusiųjų skaičius padidėjo – nuo 17 700 pernai iki 18 020 šiemet sausio - gegužės mėnesiais.

Per penkis šių metų mėnesius susituokė 111 porų daugiau – 4 700. Išsituokė 40 porų mažiau – 3 900.

Sausio - gegužės mėnesiais į užsienį išvyko 3 400 žmonių, kai pernai per tą patį laikotarpį – 2 500. Atvyko – 1 800 žmonių, arba 234 mažiau nei praėjusių metų sausį - gegužę.

R.Paksas apie EBSW bylą

BNS. Prie besiplečiančio susirūpinimo Lietuvos spaudoje prisidėjo ir LR Prezidentas Rolandas Paksas. Spaudos, politikų ir visuomenės dėmesį patraukė tai, kad Kauno apygardos teismas nenubaudė finansinėmis aferomis pagarsėjusios EBSW firmos vadovų, kurie buvo kaltinami iššvaistę apie 81 milijoną litų, surinktų iš indėlininkų – Lietuvos žmonių. Vienas iš kaltinamųjų buvo "Kauno holdingo kompanijos" viceprezidentas, "strategu" vadinamas Algirdas Pašukevičius, tačiau EBSW prezidentas Gintaras Petrikas tebesislapsto užsienyje ir tokiu būdu išvengia atsakomybės.

Prezidentas Rolandas Paksas mano, kad taškas EBSW byloje dar nepadėtas, nes Kauno apygardos teismo nuosprendį galima skųsti aukštesnės instancijos teismui. Prezidentas taip pat tikisi, kad pasinaudojus diplomatinėmis priemonėmis, Gintaras Petrikas bus pargabentas į Lietuvą anksčiau nei sueis senaties terminas. EBSW byla buvo nagrinėjama penkerius metus. Šiai bylai nagrinėti buvo skirti 82 posėdžiai, bet 60 iš jų buvo atidėti, nes neatvykdavo arba teisiamieji, arba advokatai.

"Juokio" festivalis

ELTA. Kretingos kultūros rūmuose prasidėjo penktasis Lietuvos humoro grupių festivalis "Juokis pajūryje 2003".

Festivalio koncertuose naujas programas rodys trys humoro ansambliai iš Dzūkijos, Aukštaitijos ir Žemaitijos, dalyvaus humoristai satyrikai iš Vilniaus bei Kauno. Dzūkams atstovaus "Sprigtas" iš Alytaus rajono, ką tik atšventęs kūrybinės veiklos 50-metį. Aukštaičių garbę gins "Sprandžina" iš Šeduvos, ne kartą tapusi šventės "Juokis" laureate, publikos simpatijų prizų laimėtoja. Žemaitiško humoro puokštę dovanos "Barboros" iš Telšių raj. Nevarėnų miestelio.

Rengiant apžvalgą naudotasi Lietuvos spauda, ELTA, BNS ir LGTIC biuleteniais.

Sprogo sklypų skandalas

Tiriant neteisėto žemės sklypų įsigijimo aplinkybes aiškėja, kad į šį skandalą gali būti įsipainioję keli tūkstančiai valstybės tarnautojų. Įtariamųjų sąraše yra ir šios bei praėjusios kadencijos Seimo darbuotojų. Patys Seimo nariai teturi po vieną ar du sklypus, tačiau dar nepatikrinta, kiek jų įsigiję artimi jų giminaičiai ar šeimos nariai. Kol Vyriausybės sudaryta darbo grupė bei Specialiųjų tyrimų tarnyba atlieka tyrimą, konkrečių pavardžių pareigūnai dar nekomentuoja. Sąrašų sudarymas turėtų būti baigtas per artimiausias dvi savaites.

Specialiame posėdyje Prezidentas Rolandas Paksas paragino pareigūnus paspartinti tyrimą. Jo nuomone, lėti tempai sudaro galimybes prasižengusiems tarnautojams išvengti bausmės.

"Prezidentas pakankamai griežtai pareikalavo, kad žemės sklypų skandalo tyrimas vyktų greičiau. R.Paksas mano, kad Vyriausybės žingsniai yra per lėti. Nereikia aiškinti, kam toks delsimas yra naudingas – tai puiki galimybė sumerkti visus galus į vandenį", - komentavo Prezidento atstovas spaudai. Jo teigimu, Prezidentui buvo pateikti priblokiantys skaičiai. Pavyzdžiui, Nacionalinės mokėjimų agentūros Tauragės skyriaus darbuotojas turi 20 sklypų, Šakių rajono žemėtvarkos skyriaus darbuotojas turi 23 sklypus ir t.t.

Tiriant neteisėtas sklypų dalybas, buvo sudarytos Vyriausybės dvi darbo grupės. Viena jų jau baigia darbą. Iki rugpjūčio pradžios ji turi parengti teisės aktų pataisas, užkertančias kelią ateityje neteisėtai įsigyti žemės sklypus, sudaryti galimybę patraukti atsakomybėn pažeidėjus.

Kitai darbo grupei pavesta nustatyti galimus pažeidėjus bei sudaryti jų sąrašus. *"Mes pasiūlėme nustatyti ir nubausti ne tik šiuos asmenis, bet ir tuos, kurie sudarė prielaidas tiems sklypams įsigyti. Jau žinoma, kad šioje srityje pasireiškė matininkai. Taigi sudarinėjame du sąrašus. Tai didžiulis darbas. Juolab kad valstybės tarnautojas sklypus pirko ne tik savo, bet ir savo artimųjų bei giminaičių vardu. Todėl įtariamųjų ratas dar labiau išsiplečia"*, - aiškino šios grupės vadovas.

Jis patvirtino informaciją, kad kai kurie žemėtvarkininkai išeina iš darbo savo noru: *"Tokia tendencija jaučiama. Tačiau jų pėdsakai liks, pavardės bus paskelbtos. Tai bus didelis smūgis jų karjerai, verslui. Nenubaustų neliks"*. Kol kas nė vienas aukštesnio rango pareigūnas nėra atsistatydinęs ar savo noru prisipažinęs, jog pažeidė įstatymus.

Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) vadovas Valentinas Junokas informavo, kad Kauno, Panevėžio ir Šiaulių apskričių administracijoms išsiųsti sąrašai nuo kelių iki 10 asmenų, daugiausiai žemėtvarkos tarnybų darbuotojų, kurie turi nuo 6 iki 20 ir daugiau sklypų. Bus tikrinamas jų įsigijimo teisėtumas.

STT sąrašus asmenų, kurie įtariami piktnaudžiavimu įsigyjant žemės sklypus, projektus jau turi, tačiau nepatikslinus faktų jų skelbti neketinama. Šiuose sąrašuose yra apie 2 000 pavardžių. Kai kurie asmenys turi įsigiję ir po 130 ir dar daugiau sklypų. Pirmiausiai dėmesys bus kreipiamas į įstaigų ir institucijų vadovus, jų pavaduotojus, departamentų vadovus, kurie, užimdami atitinkamas pareigas, yra supirkę ar kitais būdais įgiję didžiulį sklypų skaičių.

STT vadovas pastebi, kad sąraše yra *"įdomių pavardžių asmenų, kurie sugebėjo įsigyti po 150 sklypų ir nedirbdami valstybės tarnyboje"*. Tarp jų yra nauja vyraujanti kategorija – muitinės pareigūnai, yra dirbančių viešosiose įstaigose, medikų, sveikatos apsaugos darbuotojų, verslininkų.

Sąraše esama ir politikų. Preliminariais duomenimis, jame yra Seimo kanceliarijos darbuotojų, įskaitant ir Seimo narių padėjėjus. Iš buvusios ir dabartinės Seimo kadencijos asmenų, įtariamų neteisėtu sklypų įsigijimu, iš viso gali būti apie 300. *"Nemanau, kad čia būtų koks skandalas. Daugumą politikų turi po 1 ar 2 sklypus, gali būti, kad ir jie įsigyti teisėtai. Kita vertus, dar neįvertinome, kiek sklypų turi jų šeimų nariai, giminaičiai, todėl reali padėtis neaiški"*, - komentuoja STT vadovas.

Kai kurie valstybės tarnautojai taip pat patys nėra įsigiję sklypų, tačiau jų žmonos, tėvai yra 50 - 60 sklypų savininkai. Panašių faktų gali paaiškėti ir apie politikus. *"Prezidentas mums iškėlė užduotį, kad nė vienas pareigūnas, pasinaudojęs tarnybine padėtimi pažeidžiant įstatymus prisigrobęs didžiulį sklypų skaičių, neliktų nenubaustas, tad palaipsniui patikrinsime visus"*, - žada V.Junokas.

Giedrė Budvytienė ("K.d.")

Liūdna statistika

Kaip praneša BNS, per pastarąjį dešimtmetį savižudybių Lietuvoje padaugėjo dvigubai ir dėl šios priežasties Lietuva ir toliau pirmauja Europoje. Praėjusiais metais Lietuvoje nusižudė 1533 žmonės – beveik šimtu mažiau negu 2000 metais. Tačiau, palyginti su 1990 metais, savižudybių skaičius išaugo dvigubai: 1999 metais 100 000 Lietuvos gyventojų teko 26.2 savižudybės, prajusiais metais – 43.9 savižudybės.

Nuo1990 m. savižudybių skaičius Lietuvoje keletą metų didėjo ir 1996 m. pasiekė aukščiausią lygį – tada nusižudė 1723 žmonės. Per 1999-2000 m. laikotarpį nusižudė 13,477 vyrai ir 2989 moterys. Vyrai sudaro 82%, o moterys 18% visų savižudybių. Savižudybės labiau paplitusios kaime, čia jos beveik du kartus dažnesnės negu mieste.

Statistikos departamento duomenimis, mirtingumas nuo savižudybių Lietuvoje yra labai didelis – nusižudžiusieji sudaro 3.8% mirusių žmonių. Tai vienas aukščiausių rodiklių ne tik Europoje, bet ir pasaulyje. Lietuviai iš visų Europos tautų yra labiausiai linkę į savižudybę. Šimtui tūkstančių Lietuvos gyventojų tenka beveik 44 savižudybės. Rusijoje šis rodiklis yra 39, Estijoje – 33, Vengrijoje – 32. Europos Sąjungos šalių vidurkis yra 20 savižudybių šimtui tūkstančių gyventojų.

Alkoholizmas, nedarbas, neigiami socialiniai poveikiai skatina savižudybes, tačiau ne vien skurdas verčia žmones savo noru trauktis iš gyvenimo. Suicidologų asociacijos prezidento Algirdo Navicko teigimu, būtina steigti specializuotus savižudybių prevencijos centrus, nes bendroji psichiatrija šiuo atveju negali padėti.

Psichikos sveikatos centro vadovė Ona Dovydonienė teigia, kad daugiaplanė savižudybių problema turi būti sprendžiama kompleksiškai, kaip tai daroma Vakarų šalyse, valstybei skiriant atitinkamą finansavimą. Šiuo metu yra parengta Nacionalinė savižudybių prevencijos programa, kuriai pritarė Vyriausybės strateginio planavimo komitetas. Programos įgyvendinimui 2003-2006 metais, pasak O.Dovydonienės, reikėtų apie 3 milijonų litų.

Programoje numatytos trys pagrindinės veiklos kryptys – informacijos visuomenei teikimas, organizuota pagalba rizikos grupės asmenims, krizių centrų įsteigimas, mobilių pagalbos komandų sudarymas, mokslo tyrimai ir analizė. Pasak O.Dovydonienės, tik visuomenei supratus, kad savižudžių problema yra ne vien psichiatrų reikalas, per 10-15 metų galima bus pasiekti teigiamų poslinkių šioje srityje.

ALB Krašto Valdybos pirmininkės susitikimai Lietuvoje

Liepos mėnesį ALB Krašto Valdybos pirmininkė Lolita Kalėda viešėdama Lietuvoje susitiko su aukščiausiais šalies vadovais ir ministrais.

Susitikime su Lietuvos Respublikos Prezidentu **Rolandu Paksu** ALB Krašto Valdybos pirmininkė kalbėjosi apie Prezidento planuojamą vizitą į Australiją, Lietuvių Bendruomenės gyvavimą Australijoje bei lietuvybės išsaugojimą tolimam krašte. Prezidentas Rolandas Paksas asmeniškai domėjosi Lolitos Kalėdos, kaip naujos emigrantės, būsena naujojoje šalyje. Lietuvos Prezidento pozicija: *"Negailėkime pastangų, kad į Tėvynę grįžtų visi tie mūsų žmonės, kuriuos gyvenimas privertė svetur ieškoti sotesnio duonos kąsnio. Prisiminkime, kaip nepalyginamai didesnių nepriteklių ir svetimųjų priespaudos laikais ragino Vincas Kudirka: "Broliai! Nemeskime Lietuvos, tos geros motinos, kuri nesigaili mums duonos ir badu nemarina, nemislykime apie bėgimą į užmares ... Dirbkime namieje"."* Prezidentas pastebėjo, kad atvykę iš svetur lietuviai mato stipriai pastaruoju metu besikeičiančią tėvynę, kuri sėkmingai integruojasi į Europos ir pasaulio ekonominį bei politinį gyvenimą. *„Šalis padarė didžiulę pažangą laisvos rinkos pagrindu kurdama demokratišką visuomenę, tad visus sugrįžtančiuosius priimsime ir jų laukiame"*, - susitikime kalbėjo Prezidentas R. Paksas.

LR Ministras Pirmininkas **Algirdas Brazauskas** reiškė didelį susidomėjimą dėl Lietuvos ir Australijos ekonominių ryšių. ALB Krašto Valdybos pirmininkė pažadėjo artimiausiu laiku persiųsti į Ministrų kabinetą iš Australijos Min. Pirmininko John Howard gautą dokumentų paketą dėl tarpvalstybinių sutarčių atveriant platesnes duris į ekonominę rinką bei sprendžiant politinius ir juridinius tarpvalstybinius klausimus. Iš asmeninės patirties KV pirmininkė Lolita Kalėda Ministrui Pirmininkui Algirdui Brazauskui pateikė keletą pavyzdžių. Pvz. jos sūnus, jau dveji metai turintis Australijos pilietybę, teisiškai negali gauti Australijos piliečio paso, nes Lietuvos teismo sprendimas Australijoje nepripažįstamas. Tam, kaip ir kitiems Lietuvių Bendruomenės narių asmeninėms ar biznio problemoms išspręsti reikalingi aukščiausiame lygyje pasirašyti susitarimai. KV pirmininkė Lolita Kalėda pabrėžė Lietuvos Garbės konsulų Vytauto Žilinsko OAM, Janinos Vabolienės OAM ir ypatingai Garbės generalinio konsulo Viktoro Šliterio OAM neįkainuojamą ir savanorišką (neapmokamą) darbą padedant kad ir nedidelei, bet po milžinišką kontinentą išsibarsčiusiai Lietuvių Bendruomenei, naujakuriams ir visiems atvykstantiems iš Lietuvos bei atstovaujant Lietuvai Australijos politinėje arenoje.

Nuotraukoje – ALB Krašto Valdybos pirmininkė Lolita Kalėda ir Lietuvos Respublikos Prezidentas Rolandas Paksas.

Pokalbyje su Lietuvos Seimo Pirmininku **Artūru Paulausku** ALB KV pirmininkė padėkojo pirmininkui už išskirtiną dėmesį Australijos Lietuvių Bendruomenei ir už sveikinimus Vasario Šešioliktosios, Kovo Vienuoliktosios ir Spaudos Dienos progomis.

Susitikime su Užsienio reikalų ministru **Antanu Valioniu** ALB KV pirmininkė išsakė Australijos Lietuvių Bendruomenės narių rūpesčius dėl vizų išdavimo tvarkos Australijos Konsulate Varšuvoje ir Australijos Migracijos Departamento nepasitenkinimo dėl didelio skaičiaus (net 44%) atvykusiųjų lietuvių pasiliekančių ilgiau leisto laiko Australijoje. Užsienio reikalų ministras pažadėjo arčiau susipažinti su minėtomis problemomis ir padėkojo Australijos Lietuvių Bendruomenei už liepos 2 dieną puikiai surengtą šventę Vilniaus Rotušėje, Australijos lietuvių meno parodas, dovanas bei lietuvybės puoselėjimą tolimojoje Australijoje.

Krašto apsaugos ministras **Linas Linkevičius** sveikino buvusią Krašto apsaugos ministerijos atstovę spaudai Lolitą Kalėdą už lietuvybės stiprinimą Australijoje ir dėkojo už išsaugotus nuoširdžius abipusius ryšius bei Canberros Lietuvių Bendruomenės Sąjungos skiriamą paramą-stipendiją geriausiam Karo akademijos kariūnui. ALB KV pirmininkė Lolita Kalėda padėkojo ministrui Linui Linkevičiui už ypatingą dėmesį ir informacinę paramą pastoviai siunčiamą į Sydnėjų bei išreiškė užuojautą dėl netikėtos nepakartojamo ministerijos video operatoriaus ir žymaus fotografo Tado Dambrausko mirties.

"M.P." inf.

Vaikų piešinių parodai pasibaigus

Pasibaigė dvi savaites trukusi vaikų piešinių paroda karaliaus Mindaugo 750-sioms karūnavimo metinėms paminėti. Tai buvo puiki proga jauniesiems Melbourno dailininkams artimiau susipažinti su karaliumi Mindaugu ir jo laikų Lietuva, o mums, melbourniškiams, dar kartą, jau ketvirtąjį, pasigėrėti jų talentingais darbais.

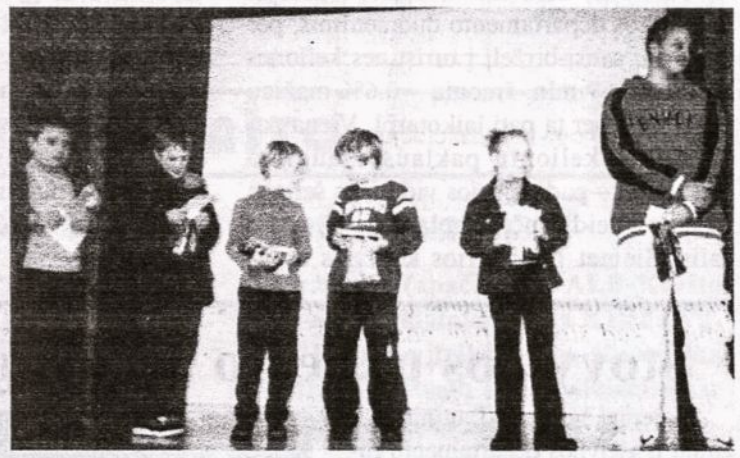

Zigmo Augaičio nuotraukoje – jaunieji menininkai. Iš kairės: Žygimantas Paulius Rudzinskas, Lukas Simankevičius, Miki Simankevičius, Judrina Kymantaitė ir Mantas Vaitkus.

Parodoje dalyvavo 15 vaikų su 23 piešiniais, kuriuos vertino vertinimo komisija – Jurgis Žalkauskas, Bronė Staugaitienė ir Algis Šimkus. Komisijos nutarimu, vietos paskirstytos:

vaikų iki 10 metų grupėje:

pirma vieta – Miki Simankevičius (9 m.)

antra vieta – Judrina Kymantaitė (6 m.)

trečia vieta – Remo Simankevičius (6 m.)

paskatinamoji premija – Miranda Tigani (6m.)

Zigmo Augaičio nuotraukoje – Judrina Kymantaitė (centre) priima premiją ir dovanėlę iš Danutės Lynikienės (kairėje) ir Lilijos Kozlovskienės (dešinėje).

vaikų nuo 11 iki 16 metų grupėje:

pirma vieta – Mantas Vaitkus (14 m.)

antra vieta – Martynukas Didžys (13 m.)

trečia vieta – Ramūna Sadauskaitė (12 m.)

paskatinamoji premija – Aisvydas Sadauskas (14 m.)

Šių pagrindinių premijų mecenatas – Australijos Lietuvių Fondas.

Savo premijas Entuziastės paskyrė šiems vaikams: Jarrah Reginai Kelly (4 m.), Aleksui Tigani (8 m.), Benitai Strazdauskaitei (8 m.),Linai Petraitis (8 m.), Žygimantui Pauliui Rudzinskui (10m.), Lukui Simankevičiui (11 m.) ir svečio teisėmis dalyvavusiam Philip Benetts (14 m).

Melbourno Katalikių Moterų Draugija skyrė net dvi premijas: jaunesniųjų grupėje – Miki Simankevičiui ir vyresniųjų grupėje – Mantui Vaitkui.

Savo asmenines premijas skyrė: Elvira Šurnienė – Lukui Simankevičiui, Nijolė Kairaitienė – Remo Simankevčiui, Rūta Kemešytė – Jarrah Reginai Kelly.

Nuoširdus ačiū jauniesiems piešėjams, jų tėveliams bei piešinius vertinusiems Jurgiui Žalkauskui, Bronei Staugaitienei ir Algiui Šimkui.

Ačiū pagrindiniam šios parodos rėmėjui – Australijos Lietuvių Fondui ir savo premijas skyrusioms Katalikių Moterų Draugijai, Elvirai Šurnienei, Nijolei Kairaitienei ir Rūtai Kemešytei. Ačiū Danutei Lynikienei už $20 auką bei pagalbą premijų įteikimo ceremonijoje, o Zigmui Augaičiui už nuotraukas.

Melbourno Entuziastės

J.P. Kedys vėl remia šeimas

Daiva Valevičienė ("K.d.")

Pirmąjį rugpjūčio sekmadienį Kauno savivaldybės salėje penkiolikai šeimų iš Kauno, Ramygalos, Ukmergės, Širvintų, Tauragės, Vilkaviškio, Raseinių, Biržų, Mažeikių rajonų, Telšių, Skuodo, Klaipėdos, Jurbarko buvo įteikta po 1 500 litų. Šįsyk tai palyginti nedidelės, tris-penkias atžalas auginančios šeimos. Visas jas iš savo santaupų parėmė išeivijos lietuvis, kurį liūdina mažėjančio gimstamumo statistika.

Australijos lietuvis, sydnėjiškis Jonas Petras Kedys jau sukūrė tradiciją. Jis savo vilnietišku adresu laukia prašymo laiškų su nuotraukomis. Gauna jų daug. Štai šiemet paremiamos šeimų grupės laiškų buvo 255. Išrinkti keliolika ir dar iš skirtingų šalies regionų – nelengva. Reikia nuvažiuoti pasižiūrėti. Mat jis nori paremti tas šeimas, kurios gyvena tvarkingai ir gražiai auklėja savo vaikus.

Nejaunas vyriškis (J.P.Kedys gimęs 1914 metais) kasmet lėktuvu įveikia nelengvą kelionę iš Australijos, kurioje gyvena jau pusę amžiaus. Prieš tai Vokietijoje baigė, kaip pats sako, politinės ekonomijos mokslus. Dar prieš tai Lietuvoje vilkėjo miškininko uniformą, buvo Vilniaus srities miškų inspektorius.

Prieš dešimtį metų, pardavęs savo verslą Sydnėjuje, jis įsigijo Vilniuje butą. Tačiau gyventi darganotą rudenį ir žiemą tėvynėje jis nebepajėgė. Kankino skausmai, negalėjo miegoti. *"Pagalvojau, kad jei toliau taip bus, tapsiu invalidas. Pardaviau butą ir išskridau į Australiją, žiemą ten prabūnu, o gegužę skrendu į Vilnių. Dabar esu darbingas visas 365 dienas per metus"*, - džiaugiasi jis.

Po kelių savaičių turėtų išeiti beveik 400 puslapių jo knyga "Šeima-tauta-valstybė". *"Joje rašoma apie Lietuvos politikų nesėkmę valdant šalį paskutiniuosius 14 metų"*, - sako J.P.Kedys. Tai ne pirma jo knyga. Pokario metais jis yra parašęs dar storesnį veikalą "Terorizuojama ir naikinama Lietuva".

Prieš kelerius metus J.P.Kedys tikėjosi, kad prie jo noro padėti gausioms šeimoms prisidės daugiau žmonių, ir įkūrė organizaciją "Talka Lietuvai". Svajojo surinkti daugiau pinigų ir pagelbėti didesniam šeimų skaičiui. Tačiau jos sąskaita jokiomis lėšomis nepasipildė, nors daug kas gyrė sumanytą idėją. Tad jis, turintis dukrą ir tris anūkus, rūpinasi tautos gausėjimu tik dalydamas savo paties sukauptus pinigus. *"Anūkais, turiu jų tris, pasirūpins jų tėvai, o aš padedu tiems, kuriems daugiau nėra kas padeda. Per šešerius metus susidaro nemažas būrys vaikų"*, - sako jis, susirūpinęs tautos išlikimu.

Lietuva iš arti

Viduvasaris Lietuvoje

Specialiai "Mūsų Pastogei"

Nuaidėjo paskutiniai Pasaulio lietuvių dainų šventės garsai, patenkinti grįžo saviveikliininkai iš Vilniaus į namus. Nors miegojo jie ant grindų mokyklų sporto salėse, bet dėl tokių menkų nepatogumų nesiskundė. Grįžo po lietingo dainų šventės vakaro, kuomet sulyti dirigentai, nekreipdami į tai dėmesio, publikai ir dainininkams plojant, palaimingai šypsojosi. O liepos pabaigoje dar ir klaipėdiečiai surengė įspūdingą trijų dienų jūros šventę.

Baigėsi brandos egzaminai vidurinėse mokyklose ir prasidėjo nemalonumai prie aukštųjų mokyklų priėmimo komisijų durų. Vieni džiaugiasi, kiti nusiminę, nes tikėjosi, bet ...

Po sėkmingų derybų su Europos Sąjunga ir NATO, Lietuva kitais metais taps pilnateise šių organizacijų nare. Tai paveikė gyventojų nuotaikas. Nors baiminamasi dėl kainų didėjimo esant ES nare, bet jaučiamas padidėjęs šalies saugumas ir išaugusi nuojauta, kad mes būsime tikri europiečiai ir tikrai daugiau nepriklausysime rusams.

Tolimi praėjusio Irako karo atgarsiai mažai ką jaudina. Afganistane ir Irake dabar tarnauja po 50 Lietuvos kareivių, bet nė vienas nežuvo. Tikimybė žūti automobilių avarijoje čia, tėvynėje, atrodo yra didesnė.

Parduotuvės pilnos įvairiausių prekių. Infliacijos nėra, todėl kainos nekyla. O čia dar ir stulbinantys Statistikos departamento pranešimai: per pirmąjį pusmetį bendras vidaus produktas (BVP) Lietuvoje augo net 7.7%. Bedarbių sumažėjo iki 9.9%. To dar niekad nebuvo, tad ir valdžią keikti nėr už ką. Per tą laikotarpį, pavyzdžiui, Amerikos BVP padidėjo tik 1.5%.

Žinoma, socialdemokratų ir socialliberalų valdžia, su "didžiuoju ekonomistu" A.M.Brazausku priešakyje bando šiuos gerovės rodiklius priskirti sau. Tačiau oponentai iš kart juos "nusodina" teigdami, jog per du metus nė pats garsiausias iš istorijos žinomų politikų nieko ženklaus nepadarė. Jie klausia valdančiųjų: kiek jūs per tą laiką sukūrėte darbo vietų? Darbo vietų iš tiesų nedaug padidėjo, o tik daug jaunų žmonių išvyko sezoniniams darbams į vakarų Europą ir jie jau nesiregistruoja darbo biržoje. Rudenį jie grįš atgal. Daug pajamų neteks verslininkai, kurie parda-vinėjo Rusijai padėvėtus automobilius – uždėti dideli importo muitai.

Iš tiesų, valdžia nei darbo vietų, nei gerovės nekuria. Tai verslininkų reikalas. Šitą valdžią galima pagirti tik už tai, kad ji sėkmingai baigė derybas su ES ir NATO.

Kai valdžia atostogauja, ne taip seniai išrinktas Prezidentas Rolandas Paksas dar dirba. Šią vasarą keletas jo sprendimų pakėlė jo vertę gyventojų akyse. Jis nedvejodamas atleido tris susikompromitavusius už bendradarbiavimą su kontrabandininkais teisėjus, taip pat septynetą konsulinės tarnybos diplomatų kyšininkų. Jo aplinka nuopelnus bando priskirti vien Prezidentui Paksui, bet oponentai pastebi, kad šitų nusikaltimų tyrimas buvo pradėtas prieš pora metų ir tik dabar pateiktas valdžios įvertinimui.

Prasidėjo atostogos ir tikra vasara. Tarpais palyja ramus lietus, pagirdo žemę, ir vėl šviečia karšta vasariška saulutė. Dabar ji užteka pusę šešių ir nusileidžia pusę dešimtos. Vaikai ir suaugusieji po karštos dienos, po saulėlydžio dar kurį laiką, sėdėdami ant suoliukų prie namų pamažu vėsta. Ir nė uodai nekankina, kaip kad anksčiau būdavo. Iš tiesų, mažiau yra šitų nemalonių kraujasiurbių. Net ir karvės ganykloje dabar nelabai zylioja – jas taip nepuola vabzdžiai, kaip mano vaikystėje.

Tėviškės laukuose ir soduose bręsta gausus derlius. Bus geras javų derlius, kad tik lietūs netrukdytų jį sudoroti. Pernai tuo laiku buvo taip pat karšta, bet buvo gerokai sausa. Alinanti sausra tęsėsi iki vėlyvo rudens. Šiemet visą pavasarį ir vasarą užteko drėgmės, o dabar daug šilumos sulaukusi augmenija sparčiai auga, vystosi ir bręsta. Negausiai šiemet soduose raudonuoja vyšnios, o miške jau pradeda nokti kvapnios avietės. Jau išvirtos barškių, serbentų, agrastų uogienės.

Liepos antroje pusėje buvo karšta. Jau kuris laikas vidudienį oro temperatūra siekė 31 laipsnį. Sinoptikų žemėlapiuose matosi, kad dabar tokia pat temperatūra ir Ispanijos ar Graikijos kurortuose. Bet Vakarų Europą šiemet alina stipri sausra, Prancūziją niokoja miškų gaisrai. Ten tikimasi prasto šiometinio derliaus.

Vasara – atostogų ir kelionių metas, o kai geras oras – gera nuotaika. Vaikams ypač gera pusnuogiams būriuotis prie vietinių vandens telkinių ir maudytis, maudytis. Tie, kurie atostogauja prie Baltijos jūros, džiaugiasi gerais orais ir šiltu vandeniu. Baltija jau įšilo iki 23 laipsnių, o tai pasitaiko retai. Normali vasaros jūros temperatūra esti 17-19 laipsnių. Tokio šiltumo jūros vanduo sugena ir vaikus, ir pagyvenusius į vandenį ilgam, ne tik kojas pavilgyti, kai būna tik 15 laipsnių. Gausu pajūryje dabar poilsiautojų. Tarp lietuviškos, pasigirsta rusiška, vokiška kalba. Savaitgaliais didžiuliai automobilių srautai nukrypsta į Palangą, ir dvi dienas neretai tenka peržengti per gulinčius pliaže.

Pasirodo, lietuviai nemažai keliauja. Statistikos departamento duomenimis, per šių metų sausį-birželį į turistines keliones išvyko 1,669 mln. žmonių – 0.6% mažiau nei pernai per tą patį laikotarpį. Viena pagrindinių kelionių paklausos augimo priežasčių – padidėjusios vidutinės šeimos pajamos, leidžiančios aplankyti užsienio šalis. Šiemet populiarios kelionės autobusais į Slovakiją, Čekiją, Bulgariją, kai kuriuos Lenkijos miestus. Į šias šalis veža gana patogūs, nors ir nenauji, iš Vakarų Europos atsivežti autobusai.

Šiemet, kaip ir pernai, populiariausia lietuvių poilsio šalis buvo Turkija, o antrą vietą dalijasi Graikija ir Ispanija. Šią vasarą į Turkiją iki rugpjūčio pabaigos turistus skraidins nauju Turkijos oro bendrovės lėktuvu, kuriame yra 220 vietų.

Miestų gyventojai vis labiau domisi poilsiu prie Lietuvos ežerų, žygiais su plaustais, kelionėmis dviračiais. Sparčiai plinta kaimo turizmas, vis daugiau įrengiama patogių poilsiui sodybų vienkiemiuose. Kai kur čia įsikuria ir užsieniečiai. Čia iš tikrųjų gali pajusti tylą ir gamtos tobulumą. Ta proga man prisiminė poeto Maironio posmelis "Vasaros naktys":

Ramios malonios vasaros naktys;
Medžio užmigęs nejuda lapas;
Viskas nutilo, viskas nurimo,.
Vienos tik žvaigždės mirkčioja dega.

Tą senąją tylą dabar sunku rasti, ją drumsčia variklių gausmas. Ir tik ankstyvą rytą, patekėjus saulutei, kai jaunieji automobilininkai dar miega, išėjęs į gamtą gali pasiklausyti tikros tylos. Ir tik kaime.

Beje automobilių pas mus tikrai jau daug – daugiau kaip milijonas. Štai, pavyzdžiui, Kaune 2001-aisiais mieste buvo užregistruota 127 500 lengvųjų automobilių. Po metų jų jau važinėjo 10 000 daugiau.

Deja, šalyje vis blogėja gimstamumas. 1990 m. 1000 gyventojų vidutiniškai gimė 15.4 kūdikio, 2001 m. – tik 9.1 kūdikio. Todėl neigiamas gyventojų prieaugis didėja jau septyneri metai. Neužilgo liks be darbo dalis pradinių klasių mokytojų, o vėliau neturėsime tokių gausių gimnazijų ir vidurinių mokyklų abiturientų laidų, kaip šiemet.

Dr. Kazimieras STROLYS
Baisogala

Lietuvos jaunimas siekia mokslo

Sparčiai mažėjant jaunų žmonių Lietuvoje, pasiektas didžiausias siekiančių aukštojo mokslo skaičius per pastaruosius tris dešimtmečius.

Statistikos departamentas pateikė 2002-2003 mokslo metų duomenis apie valstybės prižiūrimą formalųjį švietimą. Statistikų skaičiavimais, Lietuvoje, kaip ir visoje Europoje, sparčiai mažėja jaunų žmonių. 2003 metais, palyginti su 1990 m., jaunuolių iki 30 metų amžiaus sumažėjo 314,500 (19%), o tai yra daugiau negu visoje Panevėžio apskrityje gyvenančių žmonių. Vien tik vaikų iki 10 metų amžiaus per šį laikotarpį sumažėjo 201,900 arba 35%.

Šiuo metu mokosi arba studijuoja kas ketvirtas Lietuvos gyventojas. Bendras mokslus einančio jaunimo skaičius 2002-2003 mokslo metais viršijo 800 000 ir buvo pats didžiausias per pastaruosius tris dešimtmečius.

1990-1991 mokslo metais iš 1000 gyventojų mokėsi 185, o 2002-2003 mokslo metais – 233.

Tačiau pastaruoju metu besimokančiųjų daugėja tik aukštosiose mokyklose. 2002-2003 mokslo metais, palyginti su 2001-2002 m. m., studijuojančių kolegijose ir universitetuose padaugėjo 29 000. Tuo tarpu moksleivių bendrojo lavinimo ir profesinėse mokyklose sumažėjo 12 000.

Pastaruosius aštuonerius metus į pirmas klases ateina vis mažiau mokinių. 2002-2003 mokslo metais, palyginti su 2001-2002 mokslo metais, 1-8 klasių moksleivių skaičius sumažėjo 16 000. Naujasis Lietuvos švietimo įstatymas leidžia vaikams pradėti mokytis 6 metų, tačiau į mokyklas ateina tik 17% šešiamečių ir 93% septynmečių.

Kasmet vis daugiau jaunimo mokosi ir siekia įgyti kuo aukštesnį išsilavinimą.

Skaičiavimai rodo, kad ststistinio pirmoko tikėtina bendra mokymosi trukmė per metus pailgėjo nuo 14 iki 15 metų. 2002 m. rudenį aukštųjų mokyklų studentais tapo 70% vidurinių mokyklų abiturientų (2001 m. - 65%), 27% aukštesniųjų ir 5% profesinių mokyklų absolventų.

2002-2003 mokslo metais, palyginti su 2001- 2002 m. m., į bakalauro ir magistro studijas priimta 1700 daugiau, o į rezidentūros ir doktorantūros studijas – 2.6 karto daugiau studentų.

Statistikos departamento leidinyje "Švietimas" pirmą kartą skelbiami duomenys apie nuotolinių (distancinių) studijų plėtrą Lietuvoje. 2001-2002 m. 3 kolegijose ir 8 universitetuose buvo įsteigtas 21 nuotolinio mokymo centras arba klasė, juose pagal specialias programas mokėsi 1658 studentai, kvalifikaciją tobulino 217 dėstytojų ir 1259 ūkio darbuotojai. ELTA

Stovyklos užsienio lietuvių vaikams

Neseniai Vilniuje, Tautinių mažumų ir išeivijos departamento rūmuose, buvo pasirašyta bendradarbiavimo sutartis tarp Lietuvos šaulių sąjungos ir Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie LR Vyriausybės. Sutartį parašais patvirtino LŠS vadas plk. ltn. Juozas Širvinskas ir Tautinių mažumų ir išeivijos departamento gen. direktorius Antanas Petrauskas (žiūr. nuotr. dešinėje). Suderinus su užsienio liet. bendruomenėmis, užsienio lietuvių vaikai ir jaunuoliai bus siunčiami į vasaros stovyklas, kurias pagal bendrą projektą organizuoja Krašto apsaugos ministerija, kariuomenė ir Šaulių sąjunga. Vaikai susipažins su Lietuva, jos kultūra ir tradicijomis, galės ugdyti šnekamosios kalbos įgūdžius. Pagal trejiems metams pasirašytą sutartį, Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas įsipareigoja apmokėti siunčiamų į stovyklas vaikų ir jaunimo draudimo paslaugas, vaikų ir juos lydinčių asmenų atvykimo į stovyklas ir išvykimo namo išlaidas. Šaulių sąjunga įsipareigoja užtikrinti išeivijos vaikų, jaunimo grupių ir grupių vadovų maitinimą, nakvynę stovyklose bei jų saugumą, supažindinti juos su istorine Lietuvos krašto praeitimi, kultūra, tradicijomis, propaguoti sveiką gyvenimo būdą, tvirtinti ryšius tarp užsienyje gyvenančių kraštiečių ir Lietuvos jaunimo.

Komentuodamas pasirašytą sutartį, Tautinių mažumų ir išeivijos departamento gen. direktorius A. Petrauskas sakė, kad visuomenė apie bendrą projektą daugiau sužinos po metų, *"kuomet bus galima pasakyti, ar pasiteisino sumanymas ir ką galima padaryti geriau"*.

Kiekvienais metais Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas rūpinasi maždaug šimtu užsienio lietuvių vaikų, atvykusių paviešėti į Lietuvą. Anot A. Petrausko, vasaros stovyklose pirmais metais viešės apie 30 užsienio lietuvių vaikų. Vaikai atvyks iš buvusių etninių Lietuvos žemių – Baltarusijos, Latvijos, Karaliaučiaus krašto. LŠS vadas plk. ltn. J. Širvinskas priminė, kad stovyklos yra specializuotos – gyvenimas palapinėse, maitinimas lauko sąlygomis, vyrauja drausmė ir tvarka. Su vaikais dirba šauliai, rinktinių štabų pareigūnai, jaunieji šauliai instruktoriai, baigę Jaunųjų šaulių vadų ir instruktorių mokymo centrus. Organizuojant stovyklas bendradarbiaujama su policijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnais, kariuomenės daliniais.

Bendro projekto gimimu pasidžiaugė Seimo narė Ona Babonienė: *"Vaikai atvažiuos į Lietuvą, pažins savo tėvų, senelių tėviškę, pagyvens gamtoje, palapinėse, galbūt tarp jų užsimegs draugystė"*. Seimo narė sakė, kad tokį sumanymą pasiruošę paremti ir jame dalyvauti aukštųjų mokyklų studentai.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovas Lietuvoje Gabrielius Žemkalnis pajuokavo, kad stovyklose susipažins, susidraugaus daug jaunuolių, ir galbūt prasidės meilės tremtinių banga atgal į Lietuvą.

Aurimas Kuckailis

Aliutės kampelis

Mišrios vedybos

Gabrielius Landsbergis-Žemkalnis, pats vedęs ir visai sulietuvinęs lenkę, "Varpe" skundėsi: *"Kai apšviestų lietuvių skaičius siekia tūkstančius ir kasdien didinasi, apsišvietusias lietuvaites galima skaičiuoti ant pirštų"...*

Su ta problema susidūrė ir Jonas Jablonskis (Rygiškių Jonas). Kartą Linkuvoje 1980 m. per "škapliernus" atlaidus jis pasipasakojo G. Landsbergiui, kad ieško žmonos – išsilavinusios ir kad namie kalbėtų lietuviškai. Landsbergis ir sako: *"Tai gi tavo studentavimo laikų draugas daktaras Adomas Sketeris turi išsilavinusią seserį Konstanciją. Tiesa, ji ne katalikė, o reformatė". "Tai nieko", atsakė Jablonskis, nuvažiuosiu pas Sketerius. Jeigu panelė Sketerytė ir aš viens kitam patiksime, tai dėl tikėjimo susitarsime".*

Susitart lyg ir susitarė, bet paskui dėl to susitarimo teko "pakovoti".

Vėliau, 1909 m., Jablonskis savo laiškuose įkalbinėjo savo daug jaunesnį draugą K. Jokantą gerai pagalvoti, kokia bus šeima, jam vedus lenkaitę – kokia bus namų kalba? O kaip bus su vaikais?

Duodamas pavyzdžiu savo mišrių (religijos atžvilgiu) vedybų atvejį, jis rašo: *Brolau! ... Aš vedžiau, kaip žinai, Sketerio seserį, kalvinę. Kaip mes krikštysim vaikus, prieš vestuves kalbos nebuvo, žinojau betgi, kad tokiuose atsitikimuose sūnūs eina su tėvu, dukterys su motina. Vedžiau. Šliūbą davė kalvinų kunigas (vėliau Mintaujoje dar ir katalikų kunigas). Mintaujoje pradedu kalbinti pačią apie tą dalyką. Ji tyli. Pirmoji dukrelė, pakrikštyta kalvine, mirė po savaitės. Laukiam vėl vaiko. Pati aiškiai nieko nesako. Gimė Konstantinas. Pati sako: krikštyk kaip nori. Pašaukiau, jau kaip ir susitaręs su pačia, katalikų kunigą. Tik bekrikštijant kaip ims pati raudoti, kaip ji, girdi, galėsianti kęsti, kad jos sūnų paskui mokytų katalikų kunigas! ... Skandalas... Paskui jau apsiprato, bet formalinės tikybos skirtumas ilgai atsiliepdavo ir daug ardė mūsų ryšius.*

Tad pradėkite viską tiesiai, atvirai, kad apie šį tą nutylėjus nereiktų paskui gailėtis.

Tavo Jonas.

IŠ REDAKCIJOS PAŠTO

Padėka iš Lietuvos už dovanas

Gerbiamoji p. Pirmininke,

Maloniai dėkojame Jums ir visiems ALB Krašto Valdybos nariams už labai vertingą knygą – "Australia Through Time" (2002). Ši, jau 10-ąjį kartą išleista Australijos istorija, gausiai iliustruota fotografijomis (daugiau nei 2000 vnt.), o taip pat žemėlapiais, diagramomis. Istorijos įvykių sekoje (1868-2001) yra įrašytas ir Baltijos valstybių gyventojų atvykimas į Australiją po Antrojo pasaulinio karo: 1947 m. lapkričio 29 d. (p.333).

Pritariame Jūsų sumanymui šią knygą padovanoti Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos skaitytojams – ji bus prieinama visiems bibliotekos skaitytojams, pasitarnaus geresniam tolimosios Australijos istorijos pažinimui, tautų ir kontinentų suartėjimui.

Kartu su minėta knyga bibliotekai Lolita Kalėda padovanojo ir vaizdajuostes: "Touring Australia (1995)" ir " Postcards from Australia (2000)". Žinia, kiekvienas naujas dokumentas praturtina bibliotekos fondus, skaitytojų informacines galimybes.

Su dėkingumu ir pagarbiai,

Dr. Vladas Bulavas, Direktorius

Nuotraukoje (apačioje) – ALB Krašto Valdybos pirmininkė Lolita Kalėda Vilniaus Rotušėje įteikė knygą-almanachą "Australia Through Time" vilniečiams ir Australijos dienos renginio svečiams.

Gerb. Redaktore,

"Mūsų Pastogės" nr. 29 ko gero ne aš viena nustebau perskaičiusi p. A. Laukaičio komentarą dėl mano kalbos PLB XI Seime. Mano dvejuose pasisakymuose ir pranešime dėl naujųjų atvykėlių iš Lietuvos buvo išsakytos teigiamos ir Australijos naujakurius palaikančios mintys. Kaip geriausiu pavyzdžiu minėjau Australijos Lietuvių Bendruomenės tolerantišką ir šiltą dėmesį naujiesiems emigrantams. Pavyzdžiuose citavau ištraukas iš diskusijų, dėl naujakurių įtraukimo į Bendruomenės veiklą, vykusių per Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybos 28-ąjį suvažiavimą Adelaidėje. "Respublikos" dienraščio žurnalistai jiems tinkančius sakinius išplėšė iš kalbos konteksto ir "užtempė" ant jiems patogaus kurpalio. O savo kalboje aš raginau ir kitas pasaulio kraštų bendruomenes imti pavyzdį iš Australijos Lietuvių Bendruomenės vyresniųjų narių. Be jokios abejonės Australijos Lietuvių Bendruomenė pati pažangiausia ir tolerantiškiausia iš visų 38 kraštų atstovaujančių PLB XI Seime, nes savo pirmininke yra išrinkusi jauną ir naują emigrantę iš Lietuvos. Į Australiją atvykę naujieji lietuviai, ne taip kaip kitų kraštų pranešėjai pastebėjo, neprašo pinigų ar įvairių lengvatų iš Australijos Lietuvių Bendruomenės. Australijos naujakuriai sunkiu darbu ir atkaklumu užsidirba pragyvenimui, patys įsikuria ir gerai sutaria su vyresniąja karta.

Gaila, kad p. Antanas Laukatis, turintis tokią didelę žurnalistinę patirtį, patikėjo žurnalistų sensancingais paistalais. Gerb. A. Laukaitis nepatikrino informacijos ir tęsiant gandų grandinę neigiamoje plotmėje išvystė naują epizodą apie Australijos Lietuvių Bendruomenės žeminimą, kur apie tai nei vieno žodžio nei mano nei kitų Australijos degatų pasisakymuose ne tik kad nebuvo pasakyta, bet ir taip negalvojama. Visos kalbos PLB XI Seime buvo stenografuojamos, tad dėl tikslumo galima susipažinti iš arčiau.

Pabaigai, man suprantama, kad p. A.Laukaičio žinios buvo ribotos, nes pastarasis nedalyvavo nei ALB 28-ajame Krašto Tarybos suvažiavime nei Pasaulio Lietuvių XI Seime, tad "Respublikos" laikraščio buvo suklaidintas. Žurnalistai visuomet ieško sensacijų ir kelios pacituotos eilutės iš mano pačios asmeninio patyrimo naujoje šalyje buvo tik objektyvumo pavyzdys patvirtinant stiprias šaunios Australijos Lietuvių Bendruomenės šaknis ir vyresniosios kartos tolerantiškumą naujai atvykusiems lietuviams. Pagarbiai

Lolita Kalėda
ALB Krašto Valdybos pirmininkė

Lietuvių kalbos taršalai

Trys "barbarai" – nereikalingi svetimžodžiai

Šių metų "Mūsų Pastogės" nr. 25 skyrelyje "Iš redakcijos pašto" buvome išspausdinę I. Milašienės (Qld.) laiškelį, kuriame ji prašo paaiškinti "kodėl dabar Lietuvoje taip plačiai vartojamas žodis 'nacionalinis'?". Į šį laišką atsiliepė dabar Lietuvoje gyvenantis J. Krasauskas, kurio mintys buvo išspausdintos "M.P." nr. 27. "Tėviškės Žiburiai" (Kanada) neseniai išspausdino dr. Antano Paškaus straipsnį "Lietuvių kalbos teršalai". "M.P." skaitytojams pateikiame šio straipsnio santraukas. Red.

Vilniaus oro uoste, skrydžių lentoje, randi įrašytą žodį "reisas", to reiso numerį, laiką ir vykimo datą. Deja, "reisas" yra vokiškas žodis (Reise – kelionė). Stebiesi žmogus, kodėl vartojamas vokiškas "reisas", kai turime tikslų, gražų lietuvišką žodį "skrydis". Jį visiškai atitinka angliškas *Flight* ir vokiškasis *Abflug*.

Kitas visiems gerai pažįstamas "barbaras" yra žinomas "asociacijos" vardu. Šis svetimžodis beveik visiškai išstūmė savuosius terminus: draugiją, sąjungą, susivienijimą. Užtat šiandien lietuvių kalboje ir turime daugybę "asociacijų". Kiaulių augintojų asociacija, Grūdų pirkėjų asociacija, Naujagimių globos asociacija, Lietuvos vartotojų asociacija, Lietuvos periodinės spaudos asociacija, Lietuvos katalikų leidėjų asociacija, Lietuvos suaugusųjų švietimo asociacija, Katalikiškų mokyklų asociacija, Lietuvių kalbos mokytojų asociacija, Suicidologijos asociacija, Žmogaus teisių asociacija... Ir taip be galo.

Bet dar turime lietuviškai pavadintų sambūrių, pvz., Lietuvos geografų draugiją, Lietuvos teatro sąjungą, Lietuvos fizikų draugiją, Lietuvos teisininkų draugiją, Katalikių moterų draugiją ir kitas.

"Asociacija" visai nereikalingas skolinys. Juk lietuvių kalboje turime net kelis jo atitikmenis: draugiją, sąjungą ir susivienijimą. "Draugija" vadiname mažesnį žmonių valingą susibūrimą, o žodžiu "sąjunga" išreiškiame daug gausesnį individų, institucijų ar net visuomenių valingą sambūrį... Vadinasi, šie lietuviški žodžiai duoda daugiau kalbinių niuansų sąmoningai sudarytiems sambūriams nusakyti negu svetimžodis "asociacija".

Rochester'io Universiteto profesorius, kalbininkas Antanas Klimas beveik prieš 30 metų pastebėjo, kad Lietuvoje *"kaip maro vengiama pavartoti būdvardį 'tautinis'"*. Iš tiesų bolševikų laikais žodžiai "tauta" ir "tautinis", "valstybė" ir "valstybinis" buvo nepriimtini. Sakoma, kad per 50 metų įsigyto įpročio sunku atsikratyti. Beje, žiniasklaida, spauda, mokyklos, įstaigų bei institucijų pavadinimai rodo, kad šio įpročio net nesistengiama atsikratyti. Priešingai, jis vis dar puoselėjamas. O vis dėlto būdvardžio "nacionalinis" ir daiktavardžio "nacija" reikėtų atsisakyti ir grįžti prie "tautinio" ir "tauta", prie senųjų lietuviškų žodžių.

Pasak kalbininkų, žodis "tauta" yra kilęs iš indoeuropiečių prokalbės. Taigi, - daro išvadą Antanas Klimas, - žodis "tauta" yra senas, paveldėtas tiesiog iš indoeuropiečių prokalbės su nedaug pasikeitusia reikšme. Nėra jokio reikalo jo keisti lotynišku skoliniu "nacija", šį kartą "atkeliavusiu" per rusų kalbą...

Dabartinėje Lietuvoje žodžiui "nacionalinis" duotos dvi reikšmės: valstybinis ir tautinis. Kai kalbama apie nacionalinį biudžetą, nacionalinį produktą, nacionalinius pinigus, nacionalinį saugumą, nacionalinę ginklų pramonę, nacionalinę energetiką, nacionalinę žemės ūkio programą, nacionalinę ekonomiką... aišku, turima galvoje valstybinį biudžetą, valstybinius pinigus, valstybės saugumą ir pan. Vadinasi, lietuviškas žodis "valstybinis" pakeistas lotyniškuoju skoliniu "nacionalinis"

Ne kitaip yra ir su kultūrinių institucijų pavadinimais. Ir ten vietoj lietuviško žodžio "valstybinis" įstumtas svetimžodis "nacionalinis". Taip ir turime Nacionalinę biblioteką, Nacionalinę galeriją, Nacionalinę filharmoniją, Nacionalinį teatrą, pagaliau net Nacionalinę premiją. Teisingai kalbininkas Arvydas Barzdukas aiškina: *"Tai, ką tvarko, apmoka, duoda, suteikia ar valdo valstybė, paprastų paprasčiausiai yra valstybinis ar valstybinė, taigi – valstybinė premija, valstybinė opera, valstybinis knygynas (jei norit – valstybinė, bet tik jau gink Dieve, ne nacionalinė, biblioteka) ir pan."*

Netikęs svetimžodis "nacionalinis" dar vartojamas vietoj lietuviško žodžio "tautinis". Posakiuose "nacionalinės mažumos", "nacionalinė savimonė", "nacionalinis pasididžiavimas", "nacionalinis atgimimas", "nacionalinės problemos Vilniaus krašte" ir pan. jis turi tautinę prasmę. Taigi turėtų būti rašoma "tautinės mažumos", "tautinė savimonė", "tautinis pasididžiavimas, "tautinė kultūra" ir pan. Taigi ir šiuo atveju aiškus ir tikslus lietuviškas žodis "tautinis" pakeičiamas dviprasmišku skoliniu "nacionalinis".

Negana to. Vartojant vieną žodį "nacionalinis" išreikšti dviem sąvokoms (tautinis ir valstybinis) nuskurdinamas lietuvių kalbos žodynas ir sujaukiama pati minties eiga. Pvz., iš antraštės "Kada pradėsime galvoti apie nacionalinius interesus?" negali suvokti, ar čia kalbama apie tautinius ar valstybinius interesus. Reikia skaityti visą straipsnį, norint sužinoti žodžio "nacionalinis" tikrą reikšmę. O ką kalbėti apie tokias "mokslines" mandrybes, kaip "nacionalinės kokybės prizas" (trijų žodžių junginyje du barbarizmai) ar "Lietuvos nacionalinė vežėjų automobiliais asociacija"! Tarp kitko, žodis "nacionalinis" bent savo šaknimi yra labai artimas žodžiui "nacionalizmas". Juos taip lengva sulieti į vieną sąvokinį turinį, nors jų prasmė labai skirtinga. Visa bėda, kad nacionalizmas būna lengvai suplakamas su patriotizmu duodant pastarajam blogą vardą, kaip tai neretai atsitinka Vakaruose.

"T.Ž." 2003.VI.17, Nr.24

Antanas Laukaitis

ATOSTOGOS LIETUVOJE

Tęsinys, pradžia *MP* Nr. 30

Sporto žaidynių atidarymas šį kartą buvo kitoks negu anksčiau. Nebuvo sportininkų eisenos, bet truko pusantros valandos niekam nepabodęs. Į aikštę leidosi parašiutininkai, atnešdami milžinišką šventės vėliavą, kurią į jai skirtą vietą nunešė buvę olimpiečiai R. Ubartas, V. Vincienė, D. Pozniakas, A. Rupšienė, Vl. Vitkauskas. Populiarus dainininkas M. Mikutavičius atliko "Sporto himną" – dainą "Trys milijonai", grojo pučiamųjų orkestras "Trimitas", dainavo "B'Avarijos" dainininkai. Vėliau pasirodė įvairių sporto šakų atstovai, pademonstruodami savo sugebėjimus, šoko garsioji Klaipėdos pramoginių šokių grupė "Žuvėdra", vyko masinis gimnastų pasirodymas, akrobatinis skraidymas. Žinomas radijo ir televizijos diktorius, dalyvavęs Sydnėjaus olimpiadoje, labai vaizdžiai pranešinėjo žaidynių atidarymo eigą. Paskelbus žaidynių atidarymą, orkestras užgrojo Lietuvos himną, o daugiatūkstantinė žiūrovų minia ir sportininkai giedojo.

Tai buvo ypatingai gražus šventės atidarymas, kokio iki šiol dar tikrai nebuvo, nes į jį buvo įjungta daug jaunimo ir juos patraukiančių pasirodymų.

Žaidynės prasidėjo, o platesnių jų rezultatų nerašysiu. Tik noriu paminėti, kad neseniai Australijoje viešėjusi Lietuvos dviračių čempionė Diana Žiliūtė 20 km distanciją įveikė pirmoji ir tapo čempione. Vyrų atskiro starto dviračių varžybose aukso medalį laimėjo Tomas Vaitkus, taip pat lankęsis Sydnėjuje..

Ši sporto šventė praėjo labai pakilioje ir sportiškoje nuotaikoje. Joje dalyvavo kadenciją baigęs Prezidentas Valdas Adamkus, kurį žiūrovai sutiko garsiais plojimais.

Velnio nuotaka

Naujiena Pasaulio lietuvių dainų šventėje buvo miuziklas "Velnio nuotaka". Pirmą kartą Vingio parke man teko pamatyti ir išgirsti šį muzikinį veikalą, kuris buvo sukurtas pagal poetišką Kazio Binkio romaną "Baltaragio malūnas". Nebūdamas nei menò, nei muzikos specialistas ar kritikas, aš pateiksiu tik savo apmąstymus apie šį renginį. Manau, kad plačiau bus aprašyta vėliau. Vingio parke visos vietos, net užtvėrimas buvo užimtos. Tai rodė, kad veikalas tikrai populiarus, radęs atgarsį ir jauno, ir vyresnio žmogaus širdyje. Tai buvo lyg lietuviška legenda. Scenoje pasirodė ir motociklininkai su įvairiais triukais, ir jojikai su žirgais. Buvo labai puikūs šviesos efektai ir taikos balandžių skridimas, bei daugelis kitų puikių pasirodymų, dainų, simfoninio orkestro ir žinomų Lietuvos artistų puikūs sceniniai išpildymai. Tokio pasirodymo dar nebuvau matęs, tik gaila, kad oras buvo nelabai geras, nors tas nesugadino 15 000 žiūrovų geros nuotaikos. "Velnio nuotaka" labai įdomi.

Ansamblių vakaras

Dainų šventės metu buvo tiek daug visokių meninių renginių, kad ir su geriausiais norais jų visų pamatyti negalėjai. Pasirinkau gražiajame Kalnų parke "Ansamblių vakarą". Tai buvo nepaprastas šokių ansamblių, liaudies orkestrų, liaudiškų muzikos kapelų, sujungus juos su šokių pasirodymais vakaras. Visas vakaras (o žiūrovų vėl buvo pilnas Kalnų parkas) buvo suskirstytas į kelis skyrius: pavasario išdaigos, vasaros šokiai, rudens daina ir pabaigtuvių puota. Viską smulkiau aprašyti reikėtų visai atskiro straipsnio, tačiau galiu tik pasakyti, kad asmeniškai man ansamblių pasirodymo vakaras buvo pats įspūdingiausiais ir gražiausias iš visos Dainų šventės. Čia buvo ir dainos, ir šokiai, ir moderni muzika, jungiama su kanklių ir kitų liaudies instrumentų muzika. Viskas taip gražiai derinosi, parodant visą didžiausią ir poetiškiausią atgimimo šventę – Velykas. Gi vasaros linksmybes gražiai pavaizdavo kaumių šokiu, pjovėjų daina, spragilų ritmu ir puikiais šokiais. Rudens epizodas liūdnesnis: sušalę piemenėliai, linų mynimo šokiai, talkų įvaizdis ir kita. Po viso to jaunimas susirenka pas šeimininką ir prasideda pabaigtuvių puota su didele alaus bačka ir Derliaus boba, viską pabaigiant smagia polkute.

Tos kelios valandos, stebint šį puikų renginį, buvo labai linksmos ir taip greit prabėgo. Būdamas didelis pučiamųjų orkestrų ir jų išpildymų mėgėjas, su dideliu pasigėrėjimu stebėjau ir klausiausi Rotušės aikštėje vykusį jungtinį orkestrų pasirodymą, kuris buvo puikus.

Šokių ir dainų vakarai

Tautinių šokių pasirodymas vyko Vilniaus "Žalgirio" stadione. Pagrindinė šio vakaro tema buvo"Gyvybės medis". Čia dalyvavo šokėjai iš viso pasaulio, tarp jų ir Australijos, įvairaus amžiaus grupės. Šventės turinys buvo suskirstytas į įvairias, pagal medžių pavadinimus, grupes. Tai sakrališkas garbinimas (Saulės sugrįžimo šventėse) verbos, beržo, ąžuolo, obels, rožės, kiekvienam iš jų turint savo reikšmę ir prasmę. Pagal tai buvo paruošta programa. Dabar Lietuvoje paskelbus Jonines valstybine švente, vasaros Kupolių šventėje nepaprastą reikšmę turi nupintas vainikas, nes čia kaupiasi amžino gyvenimo jėga. Tai prisikėlimo ir džiaugsmo simbolis.

Šokių šventė buvo ypatingai graži ir praėjo su nepaprastu pasisekimu. O sako, kad Lietuvoje jau nėra jaunimo, kad jis visai nesidomi lietuvišku menu ir kultūra. Tūkstančiai jaunų šokėjų ir dainininkų, jau neskaitant didelio skaičiaus vaikų iš įvairių Lietuvos vietovių, parodė, kad tautinis atgimimas ir lietuviškos tradicijos yra taip puikiai ir gausiai čia tęsiamos. Tai tikrai sveikintina ir puiku.

Dainų diena

Paskutinis šventės pasirodymas Vingio parke buvo Dainų šventė. Nors oras buvo labai blogas, lietus su pertraukėlėmis pylė kone ištisai, tačiau tas nesutrukdė dainininkams, suskridusiems čia iš viso pasaulio, puikiai pasirodyti. Daina tiesiog veržėsi iš visų dainavusių gilios širdies ir taip gražiai skambėjo. Negalėjo nei lietus, nei vėjas to sustabdyti. Lietuviška daina uždegė meilę tėvynei, žavėjo jautresnių klausytojų širdis, net ir ašarą akyse išspausdama. Šioje dainų šventėje dalyvavo virš 18 000 iš viso pasaulio suvažiavusių dainininkų. Šventė buvo pradėta giedant Lietuvos himną, po to grojant "Maldą už Tėvynę". Tarp kitų dainininkų dainavo solistai V. Povilionienė, R. Čivilytė, A. Krikščiūnaitė ir V. Kernagis, pasirodė šokių ansamblis "Žuvėdra", kariuomenės garbės orkestras, atskiri dirigentai ir kiti technikiniai atlikėjai. Dainų šventės grožio net lietus negalėjo sumažinti, tad šventė praėjo su didžiausiu pasisekimu.

Kiti renginiai

Prieš Dainų šventę buvo šventės dalyvių didžioji eisena į Vingio parką. Čia dalyvavo gal virš 30 000 šventės dalyvių, abėcėlės tvarka pradėjusių eiseną iš Katedros aikštės. Dėl skaudančio kelio aš pats eisenoje eiti negalėjau, tačiau su kitais draugais triukšmingai sveikinome Australijos gražiai einančią delegaciją. Dainos ir orkestrų muzika visą laiką lydėjo eisenos dalyvius, tik gaila, kad jau prieš pabaigą juos pasveikino lietus. "Tai Lietuva – tai lietus" - taip man aiškino vietos žmonės.

Daukanto aikštėje buvo padaryta labai graži karūna iš 15 000 žiedų. Įspūdingas buvo ir Mindaugo paminklo atidengimas, kurio metu LR Prezidentas Rolandas Paksas ragino lietuvius nepamiršti, kad lietuviai yra sena ir garbinga tauta.

(Tęsinys kitame *MP* numeryje)

Elena Jonaitienė

Likimo blaškomi

Tęsinys, pradžia *MP* Nr. 13

Vėliau, prisiminusi naująją pažįstamą, Aldona negalėjo suprasti, kokia ji iš tikrųjų buvo. Nuo šios jaunos moters tarsi dvelkė gedulu, nuovargiu ir kartu nepasitenkinimu. Ji nesijuokė, kalbėjo monotonišku, tyliu balsu, kartais lyg skųsdamasi ar priekaištaudama. Net gražus taisyklingas veidas atrodė pilkšvas ir apvytęs. Ir kaštoniniai plaukai papilkėję.

Meilė į motiną nebuvo panaši. Šviesių garbanotų plaukų, raudonų veidelių mergytė tiesiog negalėjo nustygti mažame kambarėlyje. Tuoj puolė prie jau išmokusios stovėti Dainelės, griebė ją už rankos. Ši buvo įsikibusi į lovos kraštą, stumtelėta pargriuvo ir prapliupo šaukti visu balsu. Tada Meilė susidomėjo Linuku, bet tas pasislėpė už motinos nugaros. Kambarėlis drebėjo nuo trankomų durų, langelio, stalčiaus. Meilė šokinėjo ant lovos, lindo po ja... Dana atrodė nepastebinti dukros, nors retkarčiais nedrąsiai pratardavo:

- Prašau, Meilute, ar negalėtum truputį tyliau?

Aldonai pasirodė, kad viešnia kalbėjo su vos pastebimu akcentu, bet tikrai ne slavišku. Atsisveikindamos moterys sutarė palaikyti ryšį, pranešti viena kitai ką žinos apie vyrus, taip pat pasvarstyti, kaip arčiau viena kitos apsigyventi.

Barniai su ponia Schmetzer nesiliovė, ypač po apsilankymų Vienoj. O į ten vykdavo gana dažnai ir grįždavo blogai nusiteikusi, užsipuldavo Aldoną, kad kokia nors spyna buvusi išlaužta ar koks turtas išvogtas. Vis ketino eiti į policiją ar tiesiog išmesti į lauką įnamių daiktus ir pagaliau išsivaduoti iš ją ištikusios nelaimės, kai iš geros širdies priėmė nepažįstamus klajūnus.

Aldona nežinojo ką daryti. Burmistrė tikino, kad Strasshofe apsigyventi neįmanoma, o į nuolat bombarduojamą Vieną nedrįso važiuoti.

Vieną dieną grįžusi iš kelionės ponia Schmetzer pareiškė, kad maisto atsargos pasibaigusios. Ginčytis nevertėjo, nes ir taip šeimininkės nuotaika kasdien vis blogėjo. Vis dažniau pasigesdavo prarastų gėrybių. Vieną dieną įėjusi į Aldonos kambariuką pareiškė:

- Abu vaikai labai blogai atrodo. Nemaitinat jų tinkamai. Kodėl neparduodat lapių pelerinos? Tik kandys įsimes, ir nebus niekam naudos.

- Greičiausiai turėsiu parduoti, tik vis nesusiruošiu nuvažiuoti į Vieną.

- Kam Jums vykti? Aš žinau vietą, galėčiau tarpininkauti.

- Ačiū, norėčiau pati. Be to, dar ir neskubu.

- Jūsų reikalas... Tai gal norėtumėt, kad parduočiau vieną žiedą. Juokinga kelis žiedus mūvėti, kai kapoji malkas ar skalbi skudurus. O už vieną lengvai gautumėt sviesto ir dar šio to.

- Dar neketinu parduoti jokio žiedelio, ponia Schmetzer.

- Na, tai ne mano reikalas, bet negražu šykštėti savo vaikams.

Iš kitos kelionės šeimininkė ilgai negrįžo. Bet vos pasirodžiusi ėmė klykti:

- Oi oi! mano spinta!

- Nustokit, ponia Schmetzer. Kas gi nutiko spintai?

- Mano apsiaustas... Vienintelis šiltas apsiaustas pavogtas! O mein Gott! Žiema čia pat!... Kaip reiks gyventi?

Šį kartą Aldona ir nemanė nusileisti.

- Nusiraminkit. Gerai žinau, ponia Schmetzer, kad meluojat. Negąsdinkit manęs. Nė nemanau išsikraustyti tol, kol kitos vietos nesusirasiu.

Šeimininkė nutilo, bet netrukus ir vėl tęsėsi aimanavimas:

- Mein Gott, mein Gott... Ką reiks daryti? Turiu eiti į policiją, turiu pasiskųsti. Senas žmogus visur išnaudojamas... Mein Gott... Na, o kas čia? Ir Jūsų pelerinos nėra!

- Ką?

- Nėra lapių pelerinos. Taip jums ir reikia.

- Mano pelerinos? Parodykit spintą!

Tikrai sidabrinių lapių apsiaustėlio nebebuvo.

- Ponia Schmetzer, gerai žinot, kad neturėjot teisės išvežti ir parduoti tai, kas Jums nepriklauso.

- Neturit įrodymų! Pati jį pardavėt draugе su mano apsiaustu, kai buvau išvažiavusi.

Tą naktį Aldona vėl lindo per langelį ir bėgo į Strasshofą.

Burmistrė šį kartą Aldoną sutiko šaltai. Reikėję būti atsargesnei, dabar skųstis per vėlu. Jei kam ir skųstųsi, niekas nepatikėtų, nors pati burmistrė, žinoma, neabejojanti, kad Aldona sako tiesą. Jei taip sunku jai prie ponios Schmetzer prisitaikyti, tai turėtų pati bandyti ieškoti kitos vietos, ir, įsitikintų, kad neįmanoma.

Reikėjo grįžti ir gyventi toliau. Šeimininkės nuotaika vėl pagerėjo. Atrodė, kad pamiršo savo "pavogtą" apsiaustą. Kurį laiką Vienoj nebeturėjo reikalų. Prabėgo kelios savaitės. Tada netikėtai padėtis pasikeitė.

Atvažiavo Dana ir pasiūlė abiem važiuoti į pietinę Vokietiją. Aldona iš pradžių abejojo, bet paskui nusprendė, kad bet kas bus geriau, negu gyventi su pamišėle. Kai pareiškė šeimininkei, jog rytoj išvažiuojanti, senoji negalėjo patikėti. Aldona atsisakė aiškinti, kodėl ir kur, be to, sumokėjo dar vienos savaitės nuomą, nes iš anksto nebuvo pranešusi, kad išvyksta. Iš šeimininkės spintos atsiėmė savo išlikusius kailinius ir, užsklendusi duris, pradėjo pakuotis.

Visą dieną šeimininkė ir įnamė nesikalbėjo. Kadangi rengėsi iškeliauti iš ryto, Aldona su vaikais atsigulė anksti. Ilgai negalėjo užmigti. Už sienos girdėjo virtuvėj triūsiančią šeimininkę. Paskui ji išėjo, po geros valandos grįžo ir vėl darbavosi virtuvėje.

Rytą atėjus į virtuvę, Aldona pamatė šventiškai padengtą stalą trims. Ponia Schmetzer stovėjo apsirengusi šventiniais drabužiais.

- Tai Jūs tikrai išvažiuojate. Na, taip Jums bus geriau. O aš vėl palieku viena. Visiškai viena. Laukti mirties.

Aldonos nuostabai senosios akys sudrėko ir per pilkus suvytusius skruostus ėmė riedėti ašaros.

- Pasigesiu Jūsų visų, Jūsų vaikelių čiauškėjimo, mažytės juoko. Negalit įsivaizduoti, kaip sunku senam žmogui būti vienam. Žinau, nelengva Jums buvo pas mane. Patyrėt ir skriaudos. Bet... ir man reikia gyventi, ypač kad nėra iš kur laukti pagalbos.

- Bet ponia Schmetzer... maniau, kad Jūs laukėt mūsų išsikraustymo.

- Ach, vėl būsiu tokia viena. Tokia absoliučiai vieniša. Nebus kam burnos atverti vakarais. Nematysiu gyvo žmogaus... Kad nors greičiau numirčiau.

- O, ponia Schmetzer, neverkit! Man Jūsų taip gaila! Prašau, neverkit!

- Na, dabar sėskit. Sodinkit berniuką. Paruošiau atsisveikinimo pusryčius. Štai ir meduolis. Su tikru medum. Vakar iškepiau pas ponią Klein.

Tęsinys kitame *MP* Nr.

Padėka

Liūdesyje pranešame, kad šių metų liepos 15 dieną mirė mūsų mylimas tėvas, diedukas ir prodiedukas **Jonas Dagys**.

Pagarbiai dėkojame kunigui Egidijui Arnašiui už pravestas apeigas bažnyčioje ir brangiai šeimos draugei Inai Šimaitienei už gražius žodžius, prisimenant tėvelio praeities laikus. Ačiū visiems už išreikštas užuojautas bei apsilankymą laidotuvėse ir šermenyse.

Dagių ir Žemkalnių šeimos

Prisimenant a.a. Joną Dagį, aukojame "Mūsų Pastogei" $200.

Padėka

Draugams ir pažįstamiems, kurie taip gausiai dalyvavo mano mielo vyro Juozo laidotuvėse, nuoširdžiai ačiū.

Dėkoju kun. Peter Williams už maldas ir tarusiems atsisveikinimo žodį – Aliui Migui, Antanui Kramiliui, Ričardui Bukevičiui, Dan Bieri.

Ačiū chorui "Daina" už dalyvavimą ir užuojautos gėles. Visiems dėkoju už išreikštas užuojautas žodžiu, telefonu, kortelėmis ir gėlėmis.

Labai ačiū Lietuvoje gyvenančioms Juozo sesėms Apolonijai, Nijolei ir jų šeimoms, nes jos žinojo ir mintimis dalyvavo šiose laidotuvėse.

Už paruoštus gedulingus pietus ačiū p. Darijai ir jos pagalbininkėms.

Taip pat dėkoju Klubo vedėjui Jeronimui Belkui ir Ričardui Bukevičiui už stalų paruošimą ir aptarnavimą.

Mano draugėms – Danutei Svaldenienei, Onutei Kapočienei ir Veronikai Kaminskienei ačiū už pagalbą skausmo valandoje bei prisidėjus ruošiant šermenis.

Juozas paliko skausmingą tuštumą mūsų šeimoje.

Janina Kalgovienė,
Juozas, Viktoras, Kristina ir jų šeimos

Nationwide SBS fm Radio Frequencies
Lithuanian every Tuesday at 5 pm

Adelaide	**106.3**
Brisbane	**93.3**
Canberra	**105.5**
Darwin	**100.9**
Hobart	**105.7**
Melbourne	**93.1**
Peth	**96.9**
Sydney	**97.7**

Aukos "Mūsų Pastogei"

Mrs. J. Lesčius	SA	$ 5.00
V. Deikus	NSW	$ 5.00
Mrs. Z. Fitzgerald	TAS	$ 5.00
A. Snarskis	SA	$ 35.00
K. Starinskas	VIC	$ 5.00
G. Arlionis	NSW	$ 35.00
V. Juod	NSW	$ 5.00
J. Belkus	NSW	$ 5.00
R. Genys	NSW	$ 5.00
J. Žentelis	ACT	$ 15.00
ALB Geelong Apyl. V-ba	VIC	$100.00
A. Vitkūnas	SA	$ 20.00
P. Burkys	NSW	$ 5.00

Nuoširdus ačiū visiems aukotojams.

"Mūsų Pastogės" administracija

Lietuvos miestų kodai:

Alytaus	**315**	**Šiaulių**	**41**
Druskininkų	**313**	**Akmenės**	**425**
Lazdijų	**318**	**Joniškio**	**426**
Varėnos	**310**	**Kelmės**	**427**
Kauno	**37**	**Pakruojo**	**421**
Birštono/Prienų	**319**	**Radviliškio**	**422**
Jonavos	**349**	**Tauragės**	**446**
Kaišiadorių	**346**	**Jurbarko**	**447**
Kėdainių	**347**	**Šilalės**	**449**
Raseinių	**428**	**Telšių**	**444**
Gargždų/Klaipėdos	**46**	**Mažeikių**	**443**
Kretingos	**445**	**Plungės**	**448**
Neringos	**469**	**Utenos**	**389**
Palangos	**460**	**Anykščių**	**381**
Skuodo	**440**	**Ignalinos**	**386**
Šilutės	**441**	**Molėtų**	**383**
Marijampolės	**343**	**Visagino**	**386**
Šakių	**345**	**Zrasų**	**385**
Vilkaviškio	**342**	**Vilniaus**	**5**
Biržų	**450**	**Šalčininkų**	**380**
Kupiškio	**459**	**Širvintų**	**382**
Panevėžio	**45**	**Švenčionių**	**387**
Pasvalio	**451**	**Trakų**	**528**
Rokiškio	**458**	**Ukmergės**	**340**

Pranešimas Melbourno Pensininkų Sąjungos nariams. Sekantis susirinkimas įvyks antradienį, **rugpjūčio 12 dieną, 11 val. ryto** Lietuvių Namuose.

Valdyba

In memoriam

A†A Elenai Rotcienei

mirus, gilią ir nuoširdžią užuojautą reiškiame sūnui Teodorui, dukrai, anūkei ir visiems giminėms.

Melbourno Ramovėnai

A†A Elenai Rotcienei

iškeliavus amžinybėn, nuoširdžiai užjaučiame sūnų – mielą Teodorą, šeimą ir visus artimuosius.

Janina Kalgovienė su šeima

A†A Elenai Rotcienei

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiame sūnui Teodorui, šeimai ir giminėms.

Vita Jakštienė ir Algis

Mirus

A†A Jonui Dagiui,

nuoširdžiai užjaučiame mūsų choristą Raimondą, Snieguolę, jų šeimas ir gimines.

Melbourno "Dainos Sambūris"

Mylimai Mamai, Močiutei, Promočiutei ir Propromočiutei

A†A Elenai Baltaragienei-Gružauskienei

iškeliavus amžinybėn, nuoširdžiai užjaučiame visą jos šeimą.

Canberros pensininkai "Paguoda"

A†A Sofijai Budzinauskienei

mirus, giliai užjaučiame vyrą Liudą ir visą šeimą Amerikoje, Vokietijoje ir Lietuvoje.

Canberros pensininkai "Paguoda"

Lietuvių pamaldų reikalu Sydnėjuje

Šiuo informuojame Sydnėjaus lietuvius, kad sekančios pamaldos lietuviams bus **rugpjūčio 17 dieną įprastu laiku St. Joachim's bažnyčioje Lidcombe**. Šv. Mišias atnašaus Fr. Roger Bellmore SM. Fr. Roger mums patarnaus pagal galimybę iki šv. Kalėdų. Sekite pranešimus per spaudą ir radiją.

Dėl ateities pamaldų lietuviams Komitetas, išnagrinėjęs įvairias galimybes, atsidūrė ant kelio galo. Priežastis – dauguma mūsų bendruomenės lietuvių į pamaldas nesilanko. Vis tik girdisi balsų, kad mums reikia lietuvio kunigo. Turėta vilčių, kad sugrįžęs į Australiją kun. John Stankiewicz (save vadino Jonu Stankevičium), anksčiau mums patarnavęs, ir vėl apatarnaus lietuvius. Jis mokėsi kalbėti lietuviškai ir lankėsi Lietuvoje, norėdamas pagilinti savo lietuvių kalbos žinias.

Sugrįžęs iš Europos, kun. J. Stankevičius parašė ilgą laišką Sydnėjaus arkivyskupui Pell, prašydamas jį paskirti aptarnauti Sydnėjaus lietuvius. Iš Arkivyskupo jis gavo atsakymą, kurį prašome talpinti spaudoje originalą - anglų kalboje. Čia aiškiai parašyta (juodu ant balto), kad lietuviams lietuvis kunigas nereikalingas...

Šiuo reikalu parapijos atstovai rugpjūčio 1 d. susitiks su Katalikų Imigracijos Departamento Direktoriumi vysk. David Cremin. **Parapijos Komitetas**

Žemiau – laiškas iš Sydnėjaus Arkivyskupijos, adresuotas kun. John Stankiewicz.

Dear Fr. John,

Thank you for your letter of 2 June 2003 seeking approval to minister in the Lithuanian community in the Archdiocese of Sydney.

The matter was discussed at the recent meeting of the Bishops of Sydney and it was decided that request could not be approved.

While this may be a disappointment to you, I hope you appreciate that assimilation into the Australian Catholic culture is one of the objectives of migrant chaplaincy and the Lithuanian cimmunity has achieved this very effectively.

May I wish you improved health in the years ahead.

Yours sincerely in Christ,

(Mgr.) Brian Rayner VG
CHANCELLOR & VICAR GENERAL

Susitikimas su vyskupu David Cremin

Kadangi yra iškilęs klausimas dėl pamaldų uždarymo lietuviams, Parapijos Komiteto nariai Danutė Ankienė, Kęstas Ankus, Antanas Kramilius ir Sydnėjaus Apylinkės Valdybos pirmininkas dr. Ramutis Zakarevičius rugpjūčio 1 d. dalyvavo pasitarime su Katalikų Imigracijos Departamento direktorium vysk. David Cremin. Pasitarimas vyko draugiškoje aplinkoje. Airių kilmės vyskupas David Cremin labai palankus lietuviams. Jis sakė, kad kai bus bėda, tai pats atlaikysiąs lietuviams pamaldas. **A.V.K.**

KOVAS

FUN NIGHT

Saturday 9th of August 2003
7:00 pm till late
40b Fiddens Wharf Rd., Killara

$5.00 Entry **Sausage sizzle**
Kids free

ADULT GAMES

RAFFLE **BAR**

For catering purposes please RSVP by 4/8/03, Michael Wallis 9810 0991 or Viktoras Šliteris jnr. 041 4229 128

Meno gerbėjų dėmesiui!

Šių metų **rugpjūčio 17 dieną (sekmadienį), 1.30 val. p.p., Adelaidės Lietuvių Namuose, 6-8 Eastry Street, Norwood,** įvyks **dr. Genovaitės Kazokienės** knygos **"Lithuanian Artists in Australia 1950-1990"** pristatymas. Dalyvaus Europos-Australijos Instituto direktorius ir knygos leidėjas **prof. Ron Adams** ir autorė **dr. Genovaitė Kazokienė.**

Bus eksponuojama leidinyje aprašytų Adelaidės menininkų darbų kūryba.

Koncertuos Adelaidės lietuvių choras "Lituania".

Po pristatymo bus galima įsigyti dr. G. Kazokienės knygą, kurios kaina $39.50. Pelną numatyta skirti iš Lietuvos į Viktorijos Universitetą ateityje atvyksiančių mokytis studentų stipendijoms. Leidinį galima įsigyti Europos-Australijos Institute skambinti: **(03) 9248 1307 Kate arba Niky**.

Gražina Pranauskienė

Dėmesio ALB Melbourno Apylinkės nariams

Sekmadienį, rugpjūčio 31 d., 1.30 val. p.p. Melbourno Lietuvių Namų Jubiliejinėje salėje įvyks ALB Melbourno Apylinkės metinis narių susirinkimas. Visi nariai prašomi dalyvauti. **DARBOTVARKĖ:**

1. Prezidiumo sudarymas.
2. Mandatų Komisijos sudarymas.
3. Darbotvarkės svarstymas ir priėmimas.
4. Mirusiųjų pagerbimas.
5. Praėjusio metinio susirinkimo (2002) protokolo skaitymas. Klausimai, priėmimas.
6. Apylinkės Valdybos pirmininko ir iždininko pranešimai.
7. Revizijos Komisijos pranešimas.
8. Diskusijos dėl Valdybos pranešimų ir jų priėmimas.
9. Sekančios ALB Melbourno Apylinkės Valdybos rinkimas.
10. Kiti reikalai, pasiūlymai, diskusijos.

ALB Melbourno Apylinkės Valdyba

Choras "Daina" (dirigentė **Birutė Aleknaitė**) kviečia į

Viduržiemio dainų popietę – koncertą

sekmadienį, rugpjūčio 17 dieną, 2 val. p.p.
Sydnėjaus Lietuvių Klube, Bankstowne.

Chorui talkins "naujas australas" iš Lietuvos – akordeonistas **Algis Danušas**.

Įėjimas – $7, pensininkams – $5.

Laukiame Jūsų iš arti ir toli pabendrauti ir padainuoti kartu su choristais.

Choro "Daina" Valdyba

Nauja Alės Liubinienės knyga

Neseniai Melbourno lietuviai turėjo progą susipažinti su nauja Alės Liubinienės knyga "Home No More". Joje autorė aprašo savo apsilankymą Lietuvoje po 48-erių metų. Knygos pradžioje glaustai aprašyta Lietuvos istorija, bendra Baltijos tautų tragedija, tragiškųjų Birželio įvykių minėjimai ir demonstracijos prieš sovietų okupaciją. Toliau autorė aprašo savo kelionę, gimines, tėvų namus, protėvių kapus ir t.t. Knygą labai gerai įvertino ir lietuviai, ir kitataučiai.

Knygą galima įsigyti Melbourno Lietuvių Namų bibliotekoje, populiariose knygų parduotuvėse ir pas autorę adresu 2 / 27 William Street, Essendon, VIC 3040, tel.: (03) 9379 1294.

Knygos kaina $10 plius pašto išlaidos.

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ KLUBAS

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWN, NSW 2200
Tel.: (02) 9708 1414
Fax.: (02) 9796 4962
E-mail: slc@lithuanianclub.org.au
www.lithuanianclub.org.au

Sydnėjaus Lietuvių Klubas kviečia visus narius ir jų svečius lankytis savo Klube.

DARBO LAIKAS:

Savaitės dienomis Lietuvių Klubas atidarytas **nuo 5.00 val.**
Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 12.00 val.
Uždarytas **pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais.**

DARIA'S restoranas dirba:

- **penktadieniais nuo 5.00 iki 6.00 val. vakaro**
- **šeštadieniais nuo 12.00 iki 6.00 val. vakaro ir**
- **sekmadieniais nuo 12.00 iki 7.00 val. vakaro.**

Kviečiame visus lankytis ir ragauti skanius lietuviškus patiekalus, pagamintus **Darijos Meginienės** – naujos Klubo šeimininkės.
Meniu platus, o patiekalų kainos labai prieinamos.
Stalus ir vietas galima užsisakyti iš anksto, skambinant Darijai **tel.: 0414 218 633.**

Ketvirtadieniais **nuo 7 val. vakaro – Bilijardo Klubas**

Primename Klubo nariams, kad atėjo laikas susimokėti metinį nario mokestį.

Ieškome naujų Klubo baro tarnautojų, kurie galėtų dirbti penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais.

Klubo narių ir jų svečių dėmesiui.

LITHUANIAN CLUB LIMITED

ABN 68000410622
16-18 East Terrace, Bankstown, 2200

Nominations are invited from members of the Club for the position of Director for the ensuing year. Nominations will be accepted at the Club from 24.07.03. and will close at 4 pm on 17.08.03. Members are reminded of the following abbreviated extracts from the Articles of Association of the Club (as amended 1996):

- **Candidates must be foundation or ordinary members and must be "financial" as at 17.08.03.**
- **They may not be employees of the Club (A volunteer is not an employee).**
- **Nomination must be in writing and be signed by two foundation or ordinary** members.

Nomination forms and/or information are available from the Club office.

Laurie Cox, Hon. Secretary

Skulptoriaus Vinco Jomanto

retrospektyvi paroda

Rengėjai primena, kad skulptoriaus Vinco Jomanto pagerbimui valstybės globojama McClelland Galerija ruošia jo viso kūrybinio periodo retrospektyvią parodą, vyksiančią š.m. **liepos 6 – rugsėjo 7 dienomis McClelland Gallery,**
390 McClelland Dr., Langwarrin, Vic., 3910 (prie Frankstown), tel.: (03) 9789 1671.
Paroda atidara **antradieniais – sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 5 val. p.p.**

Mūsų Pastogė
AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY
Published by the Lithuanian Community Publishing Society Ltd.
Leidėjas Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjunga
Leidėjo, administracijos ir redakcijos adresas: **P.O. Box 550, Bankstown, NSW 1885.**
Tel.: **(02) 9790 2319**, Faksas: **(02) 9790 3233**, E-mail: **mpastoge@bigpond.com**
Tinklapis: www.users.bigpond.com/mpastoge
Redaktorė Dalia Donielienė
Redakcinė Kolegija: Antanas Laukaitis, Kęstutis Protas, Vytenis Šliogeris
Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiūra. Rankraščiai negrąžinami ir nesaugomi.
Spausdinamuose rašiniuose reiškiama nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos ir leidėjų nuomone
Prenumerata metams $65. Užsienyje oro paštu - $140.00. N.Zelandijoje oro paštu $115.00.
Organizacijų informaciniai skelbimai – neapmokami.
Apmokamų skelbimų kaina: $6.60 (įskaitant GST) už 1 cm per dvi skiltis.
Lietuviškoms organizacijoms 15% nuolaida. Kartojant, 50% nuolaida.
Šventiniai sveikinimai – $20, užuojautos ir maži vienkartiniai skelbimai – $25.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.